

2024-mi isertitat

1. Aallaqqaasiut	2
2. Isertitat suuppat?	3
3. Inuit isertitaat	4
3.1 2024-mi inuit isertitaat	4
3.2 Kommunini isertitat	10
3.3 Distriktini isertitat	12
3.4 Illoqarfinni nunaqarfinnilu isertitat	14
3.5 Suiaassutsit malillugit isertitat	17
3.6 Ilinniakkap qaffasissusaa malillugu isertitat	18
4. Ilaqutariit isertitaat	19
5. Isertitat akileraarutaasussat pillugit kisitsisit	22
6. Isertitat agguataarneqarneri	23
6.1 2002-miit 2024-mut Kalaallit Nunaanni isertitat agguataarneqarneri	24
6.2 Nunat tamalaat akornanni sanilliussineq	28
6.3 Ilaqutariit meerartallit akornanni isertitat agguataarneqarneri	29
7. Periaaseq taaguutillu	30
7.1 Siunertaq	30
7.2 Nalunaarsuutit tunngaviusut	30
7.3 Soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqiissutit Kalaallit Nunaata avataani inissisimasut	32
7.4 Isertitat atoriaannaat aamma isertitat immikkuullarissut	33
7.5 Isertitat pillugit kisitsisinik saqqummiussineq	34
7.6 Isertitat agguataarneqarnerini periaaseq	36
7.7 Ajoqutit	37
7.8 Taaguutit	37

1. Aallaqqaasiut

Saqqummersitami matumani innuttaasut isertitaasa qaffasissusaat, isertitaqarnerup ilusaa aamma suut isertitsissutaasinnaanersut ersersinneqarput. Saqqummersitami 2020-imiit 2024-mut isertitat takuneqarsinnaapput, kisitsisillu pineqartut kisitsisaataasivimmi 2002-miit aallartittut pissarsiarineqarsinnaallutik.

Isertitat assigiinngisitaarnerini *The European Union Statistics on Income and Living Conditions* (EU-SILC)-mi maleruagassat malillugit suliarineqarput. SILC EU-p ataani kisitsisitigut paasissutissiornermi assigiissaarinerimik suleqatigiiffiuvoq, SILC-miillu OECD-mi piumasaaqaatit atorineqarput. SILC atorlugu nunanik allanik sanilliussisinnaaneq annertoq anguneqarpoq. Tassunga tunngatillugu saqqummersitami periaaseq pillugu immikkoortoq 7.6 kapitali 7-imiittoq atuarneqarsinnaavoq.

Saqqummersitaq kapitalinik arfineq-marlunnik immikkoortortaqqarpoq, kapitalit tamaasa immikkoortillugit atuarsinnaavatit. Kapitali 2-mi taaguutit isertitanut tunngasut pingaarnersiukkat atuarneqarsinnaapput.

Inuit isertitaanut tunngasut kapitali 3-mi sammeneqarput. Kapitalip aallaqqaataani 2024-mi inuit isertitarisimasaanut tunngasut saqqummiunneqarlutik. Tamatumalu kingorna piffissami 2020-miit 2024-mut inuit isertitaasa ineriartorsimaneri immikkut sammeneqarput. Ukiut tallimat ingerlanerini najugaqarfiit malillugit inuit isertitaat ilanngunneqarput.

Kapitali 4-mi ilaqutariit isertitaat saqqummiunneqarput, kapitalillu tallimaanni isertitanit akileraarutit katinnerat takuneqarsinnaallutik. Kapitali 6-imi isertitat assigiinngisitaarneri pingaarnersiorneqarput. Tassani takutinneqarlutik isertitat assigiinngisitaarneri malillugit nunanut tamalaanut sanilliussinerit, naanerani immikkut sammeneqarput ilaqutariit meerartallit isertitaasa ineriartornerat. Kapitali 7-imi nalunaarsuutit tunngaviusut, malittarisassat, periaatsit taaguutillu nassuiaataannik saqqummersitaq naggaserneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni isertitat 2002-miit 2024-mut kisitsisaat Kisitsisaataasivimmi pissarsiarineqarsinnaapput uani: bank.stat.gl. Kisitsisaataasivimmi nammeneq toqqartuilluni kisitsisinik aallertoqarsinnaavoq, ass.: ukiut, suaassutsit, najugaqarfiit, inunngorfiit aamma ilinniakkat qaffasissusaat malillugit.

Saqqummersitami iluarsaassineq

Saqqummersitami uani kisitsisit ilaat siullermik saqqummersinneqarsimasut iluarsaanneqarput, iluarsaassinerimut pissutaapput 2022-mi aamma 2023-mi akileraartarnermut paasissutissat iluarsaaneqarsimasut ilanngunneqarneri. Akileraartarnermut paasissutissat iluarsaaneqartarnissai eqqarsaatigalugit siunissami saqqummersitsinerimik kisitsisaagallartunik paasissutissanik saqqummersitsisoqartassaaq, piffissat ilaanni inuit ataasiakkaat akileraarutaat iluarsaassinerimik allanngorsinnaasarnissaat ilimagineqarmat.

Malugeqquneqarput saqqummersinneqartumut kisitsisit 2024-mut tunngasut 2024-mi januaarip aallaqqaataani pisortanit ikiorsiissutinut tunngasut aamma suliffissarsiortunut ikiorsiissutit pillugit inatsisit atuutsilerput. Tamanna pissutaalluni kommunit Akileraartarnermut

Aqutsisoqarfimmut nalunaarusiortarnerat equsoorsimavoq, tassa kingusinnerusukkut nalunaarusiortoqartalerat ilaatigullu kukkulluni isertitanik nalunaarutiginnittoqartarsimalluni. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit tamanna aaqinniarlugu suliaqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit paasissutissat pissarsiarineqarsimasut, Naatsorsueqqissaartarfimmit periarfissaqartillugu iluarsanneqartarput. Erseqqissaassutigineqassaarli isertitanut kisitsisit kisitsisaagallartuuneri, ilimanartorujussuuvorlu kisitsisit pineqartut kingusinnerusukkut iluarsanneqarnissaat. Nalunaarusiorneq ajornartorsiorfiunerpaajuvoq eqimattani isertitakinnerni.

2. Isertitat suuppat?

Isertitat tassaapput ukiup ingerlanerani inuup imaluunniit ilaqutariit aningaasat imaluunniit pissarsiaasa nalingi, ukiup siuliani pigisanit appasinnerunngitsut.

Isertitanut paasissutissat Akileraartarnermit Aqutsisoqarfimmit, kommuninit aamma Namminersorlutik Oqartussat Ilinniagaqarnersiuteqartitsivianeersuupput.

Naatsorsueqqissaartarfiup isertitanut paasissutissaasiviani isertitat immikkoortiterneqarput:

- Isertitat katillugit
- Isertitat akileraarutaasussat
- Isertitat atoriaannaat

Isertitat katillugit tassaapput isertitat tamarmiusut – inuup ukiumut isertitai akileraarutaasusaaanngitsut aamma akileraarutaasussat. Isertitat katinnerinut ilaapput:

- Inuussutissarsiutinit isertitat
- Pisorta qarfinnit isertitat ikiorsiissutit
- Tjenestemandspensionit, ATP aamma utoqqalinersiat namminersortunit
- Pigisanit nalilinnit isertitat

Inuussutissarsiutinit isertitat tassaapput namminersortunit aningaasarsiat, sinneqartoorutit akissarsiarititat allarpassuillu. Pisorta qarfinnit akiliutigineqartut isertitanut ilaapput utoqqalinersiassat, suliffeerunnermut ikiorsiissutit pisorta qarfinnillu isertitat allat. Pisorta qarfinnit ikiorsiissutit isertitat akileraarutaasusaaapput aamma ikiorsiissutaapput akileraarutaasusaaanngitsut. Pigisanit nalilinnit isertitat tassaapput erniat aamma pigisanit nalilinnit iluanaarutit allat.

Isertitat akileraarutaasussat tassaapput aningaasarsiaviit nunatta karsianut aamma kommuninut isertitanut naatsorsuutitut ilaasut. Isertitat

akileraarutaasussat isertitat ilanngaatisat ilanngaatigereerlugit
akileraarutaasussat katinneraat. Ilanngaatisat nalinginnaanerpaat tassaapput:

- Inummut ilanngaat, ilanngaat nalinginnaasoq aamma isertitanut B-nut ilanngaat.
- Akileraarutaasussanut ilanngaatit ass. suliaqarfiit kattuffiannut akiliinernut, ernianut akiligassat il.il.
- Namminerisamik utoqqalinersiassanut akiliisarnerit (Kalaallit Nunaanniittunut)

Malugiuk 2020-mi pilersinneqartoq sulinermut ilanngaat isertitanut akileraarutaasussanut ilanngaatitut ilanngunneqanngimmat. Akileraarpallaarsimanermi akiliutitut sulinermut ilanngaat ilanngunneqartarpoq. Sulinernulli ilanngaatit iluanaarutissanut ilanngunneqarneq ajorput. Sulinermut ilanngaat pillugu paasissutissat annertunerusut saqqummersitap naanerani periaatsimut tunngasuni atuarneqarsinnaapput.

Isertitat atoriaannaat tassaapput, inuup ernianik akileereerluni aamma akilersuutitut akiligassat akilereernerini isertitai atoriaannaat. Inuit akilersuutitut akiligassallit akiliisussaataapput pinngitsooratik, taakkunungalugu aningaasat atorneqartut inummut atoriaannaasinnaanatik. Kisianni isertitat atoriaannaat a-kassemit, suliaqarfiit kattuffiinit, angalanernit aamma akileraarutaasussanut ilanngaatitut, taakku inuup nammineq annerusumik minnerusumilluunniit aalajangersinnaammagu taakkunungalugu aningaasartuutigisassani. Isertitanut atoriaannarnut sulinermut ilanngaat ilaatigut ilanngunneqartarpoq.

Taaguutitut isertitanut tunngasunut nassuiaatit kapitali 7-imi immikkoortumi 7.8-mi atuarneqarsinnaapput.

3. Inuit isertitaat

Kapitalimi uani inuit isertitaanut paasissutissat saqqummiunneqarput. Immikkoortut arfinilinngorlugit agguarneqarpoq, tassani inuit isertitaasa assigiinngissusii erseqqissarneqarput, najugaqarfinni aammalu isertitat qanoq inissisimanerat tunngavigalugit saqqummiunneqarlutik.

Isertitaqarlutik akileraartartut, isertitallit nalunaarsuiffianni nalunaarsorsimasut ukiullu naanerani 15-inik ukioqalereersimasut tunngavigalugit inuit isertitaat naatsorsorneqarput. Taassumalu saniatigut Naatsorsueqqissaartarfiup innuttaasunut nalunaarsuiffianni ukiup pineqartup aallartinnerani naanerani lu nalunaarsorsimasut tunngavigineqarlutik.

3.1 2024-mi inuit isertitaat

Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissat aallartillugit isertitat pillugit, ukiumi pineqartumi inuit isertitaanut tunngasunik assigiinngitsunik saqqummiussisoqarpoq.

Isertitat pillugit nalunaarsuiffimmut inuit 50.203-t isertitaat 2024-mi nalunaarutigineqarsimapput. Taakkunanga 42.854-t piumasaqaataasut

angusimavaat. Taakku isertitaat tunngavialugit 2024-mi inuit isertitaat suliarineqarput.

Inuussutissarsiornermit isertitat

Inuussutissarsiutinit isertitat tassaapput sulisut akissarsiaat, namminersortut suliffeqarfiutiminnit sinneqartoorutaat, siunnersortinut akissarsiarititat nunaniillu allanit isertitat il.il. Meerartaarnermi ullormusiat, angalanermi ullormusiat aamma sulilluni tunissutisiat isertitanut ilaapput. *Akissarsiat, sulilluni tunissutisiat il.il.* Inuussutissarsiornermit isertitat ilanngaateqanngitsut, tassa akileraannginnermi annertussusaat malillugit naatsorsorneqarput.

Takussutissiaq 3.1 Inuussutissarsiornermit isertitat. 2024

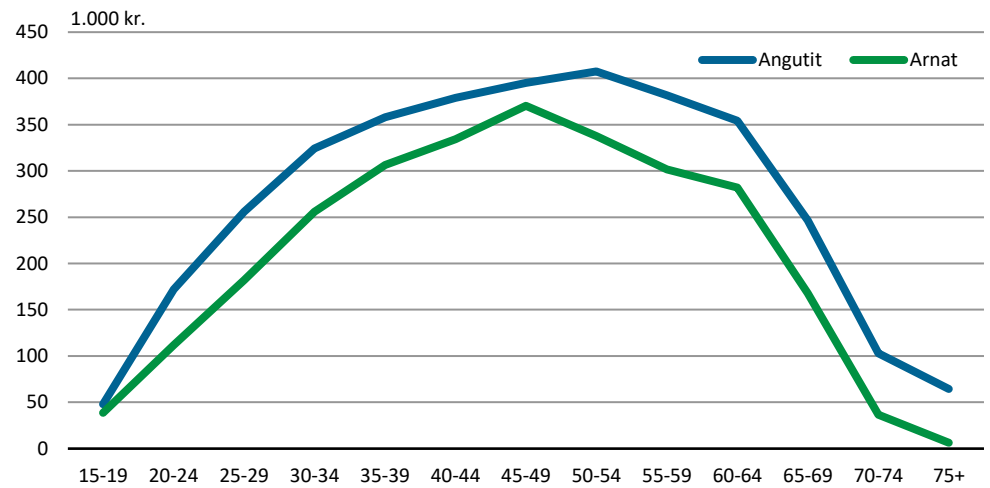
	Isertitat suussusaat malillugit	Isertitat annertussusaat	Isertitalinnut tamanut agguaqati- giissillugu	Isertitat suussusaat malillugu agguaqatigiis- sillugit
	Amerlass.	1.000 kr.	Kr.-nngorlugit	
Inuussutissarsiornermit isertitat	35.531	11.329.748	264.380	318.869
Akissarsiat, tunissutisiat il.il. . . .	33.766	10.297.482	240.292	304.966
Suliffeqarfiup sinneqartoorutai .	4.431	929.997	21.702	209.884
Nunanit allanit isertitat	850	13.392	313	15.755
Suliaqartitsinermi akissarsiat aamma akissarsiat B-t allat	3.847	88.877	2.074	23.103

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Takussutissiaq 3.1-imi takuneqarsinnaasutut 2024-mi inuit 35.531-it inuussutissarsiornermit isertitaqarsimapput. Isertitat katillugit 11,3 mia. kr.-usimapput. 2024-milu agguaqatigiissillugu inuit 42.854-t 264.380 kr.-nik inuussutissarsiornermit isertitaqarsimapput, inuillu 35.531-it agguaqatigiissillugu 318.869 kr.-nik inuussutissarsiornermit isertitaqarsimallutik.

Inuussutissarsiornermit isertitat annertussusaat ukioqqortussusermit aamma suiaassutsinit sunnerneqartarput. Nalinginnaasumik angutit arnanut sanilliullugit inuussutissarsiornermit isertitaat annertunerusarput sulisinnaasullu akornanni aamma inuussutissarsiornermit isertitaat annertunerusarlutik, takuuk titartagaq 3.1.

Titartagaq 3.1 Inuussutissarsiornermit isertitat, ukiut suaassuserlu malillugit. 2024

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissanut soraarnerussutisiaqalernissamut pinngitsoorani akiliisussaataitaanermut aamma ATP-mut akilikkat akissarsianut ilanngunneqanngillat. Soraarnerussutisiaqalernissamut akilerneqartussat aatsaat soraarnerussutisiaqalersimanermi isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissanut ilanngunneqartarput. Nammineerlunili soraarnerussutisianut akilikkat ilanngunneqarput ukiumi akiliiffigineqartumi inuussutissarsiummit isertitatut naatsorsuunneqarlutik. Suliffeqarfillu namminersortut naatsorsuutaasa inerneru ukiumi pineqartumut naatsorsuutitut aamma ilanngunneqarput.

Ikorsiissutit

Pisortanit ikorsiissutit isertitani taaneqartut tassaapput utoqqalineru soraarnerussutisiat, siusinaarluni soraarnerussutisiat, suliffeqanngikkallarneru ikorsiissutit assigiinngitsut, pisortanit ikorsiissutit, ilinniagaqarnersiutit, ineqarnermut tapiissutit meeqqanullu tapiissutit. Malugiuk ikorsiissutit ilaat akileraarutaasannimmata. Akileraarutaasussaannngitsut ilaatigut tassaasinnaapput utoqqalineru soraarnerussutisiat, siusinaarluni soraarnerussutisianut ilinnigaqarnersiutinullu tapiissutit assigiinngitsut.

Takussutissiaq 3.2 Pisortanit ikiorsiissutit. 2024

	Isertitat suussu- saat malillugit	Isertitat annertussusaat	Isertitalinnut tamanut agguaqati- giissillugu	Isertitat suussusaat malillugu agguaqatigiis- sillugit
	Amerlass.	1.000 kr.	Kr.-nngorlugit	
Pisortanit ikiorsiissutit katillugit	18.725	1.260.717	29.419	67.328
Suliffeqanngikkallarnermi,				
pisortanit ikiorsiiss. il.il..	5.456	134.358	3.135	24.626
Suliffeqanngikkallarnermi	4.323	92.658	2.162	21.434
Pisortanit ikiorsiissutit	2.296	41.700	973	18.162
Ikiorsiissutit allat	10.695	268.704	6.270	25.124
Ilinniagaqarnersiutit	4.454	141.993	3.313	31.880
Ineqarnermut tapit	4.257	87.839	2.050	20.634
Meeqqanut tapit	4.523	38.873	907	8.594
Pisortanit soraarnerussutisiat	6.914	857.655	20.013	124.046
Utoqqalinermi	4.350	542.340	12.656	124.676
Siusinaartumik	2.856	315.314	7.358	110.404

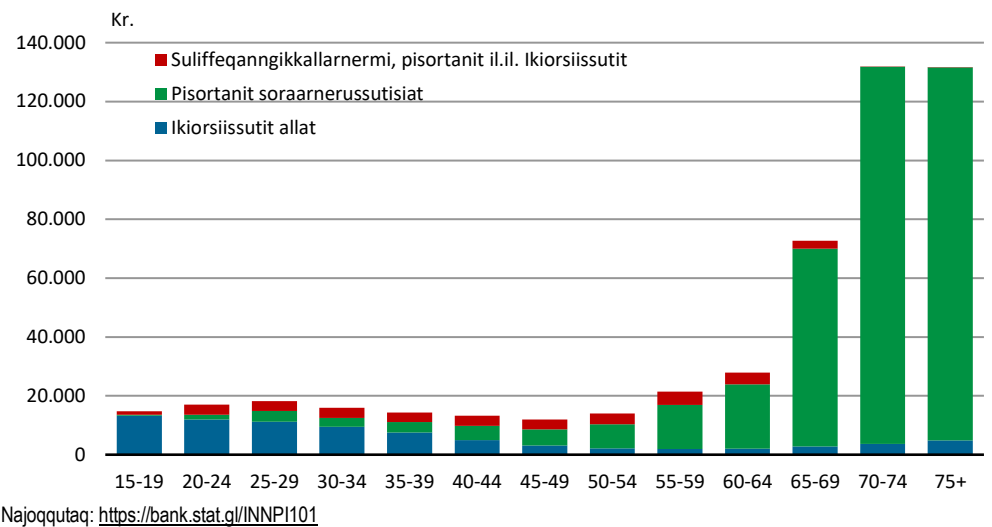
Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Takussutissiaq 3.2-mi takuneqarsinnaavoq 2024-mi inuit 18.725-t ikiorsiissutininik isertitaqarsimasut. Pisortat ikiorsiissutaat 1,3 mia. kr.-nik naleqarsimapput. 2024-mi agguaqatigiissillugu inuit 42.854-t 29.419 kr.-nik ikiorsiissutininik isertitaqarsimapput, inuillu 18.725-t agguaqatigiissillugu 67.328 kr.-nik ikiorsiissutininik isertitaqarsimallutik.

Aningaasat ikiorsiissutit eqqarsaatigalugit pisortanit soraarnerussutisiat 68 pct.-iullutik annertunerpaajusimapput. Ikiorsiissutit ass. ilinniagaqarnersiutit, ineqarnermut tapiissutit aamma meeqqanut tapiissutit 21 pct.-inik annertussuseqarput, suliffeqanngikkallarnermut ikiorsiissutit aamma pisortanit ikiorsiissutit allat 11 pct.-iusimasut.

Ikiorsiissutininut assigiinngitsunut ukiut apeqqutaasarput, aamma ikiorsiissutit annertussusaannut, titartagaq 3.2 takuuk. Inuusuttuaqqat 15-19-inik ukiullit akornanni ikiorsiissutininik allanik, ilinniagaqarnersiutit saniatigut, ikiorsiisarneq annertunersaavoq. Sulisinnaasut 20-64-inik ukiullit akornanni suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit annertunerpaapput, taakkulu saniatigut ineqarnermut tapit 40-44-llu akornanni ukiulinni annertunerullutik. Pisortanit soraarnerussutisiat ukioqqortusiartorneq malillugu annertusiartorput, 50-54-illu akornanni ukiulinni aallartereertarluni.

Titartagaq 3.2 Aggvaqatigiissillugu pisortanit ikiorsiissutit, ukiunut aggvaallugit. 2024

Ikiorsiissutit annertussusigisartagaat eqqarsaatigalugit ilaqtariit qanoq isikkoqarneri qiviassallugit tulluurtuuvuq. Pisortanit ikiorsiissutigineqartartut annertussusigisartagaanut pingaarnerpaat tassaasarpuk kisermaajuneq imaluunniit aapparisamik najugaqateqarneq, ilaqtariillu akornanni meeqqat amerlassusaat, meeraqarnermi meeqqanut tapinik allanillu ikiorsiissutinik peqartoqarsinnaasarmat.

Pigisanit nalilinnit isertitat

Pigisanit nalilinnit isertitat tassaapput inuup imaluunniit ilaqtariit pigisaanit nalilinnit iluanaarutit. Pigisanit nalilinnit isertitanut ilaapput aktianit pappialanillu pigisanit nalilinnit allanit iluanaarutit aamma annaasaqaatit.

Pigisanit nalilinnit isertitat tamarmiusut tassaapput ernianit isertitat aamma pigisanit nalilinnit ass. aktianit assigisaannillu isertitat annaasaqaatillu. Ukiuni kingullerni ernianit isertitat ikilisimapput, erniat annikinneruleriartornerinik peqquteqartumik.

Takussutissiaq 3.3 Pigisanit nalilinnit isertitat, ilanngaateqanngitsut. 2024

	Isertitat suussu- saat malillugit	Isertitat annertus- susaat	Isertitalinnut tamanut aggvaqati- giissillugu	Isertitat suussusaat malillugu aggvaqatigiis- sillugit
	Amerlass.	1.000 kr.	Kr.-nngorlugit	
Pigisanit nalilinnit isertitat, ilanngaateqanngitsut	36.985	45.289	1.057	1.225
Ernianit isertitat	36.969	31.715	740	858
Pigisanit nalilinnit allanit isertitat (aktianit il.il.)	366	13.574	317	37.088

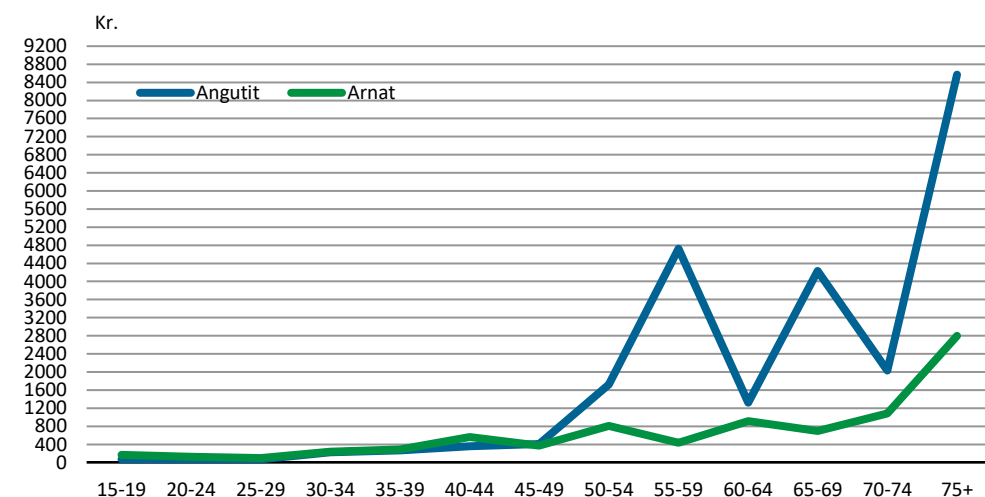
Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Takussutissiaq 3.3-mi takutinneqarpoq 2024-mi inuit 36.985 -it pigisanit nalilinnit isertitaqarsimasut. Pigisanit nalilinnit 45,3 mio. kr.-t isertinneqarsimapput. Pigisanit nalilinnit isertitat annerpaartaat aktianit, obligationinit, ernianit assigisaaniillu isertinneqarsimapput. 2024-milu inuit

42.854-usut tamakkerlugit agguaqatigiissillugit pigisanit nalilinnit 1.057 kr.-t isertitarisimavaat, inuillu pigisanit nalilinnit isertitaqarsimasut 36.985-it agguaqatigiissillugu 1.225 kr.-nik isertitaqarsimapput.

Inuunerup ingerlanerani pigisanit nalilinnit isertitat annertusiartortarput, soraarnerussutisiaqalernerullu nalaani annertunerpaanngortarlutik. Tamanna pigisanit nalilinnit isertitani takuneqarsinnaavoq. Pigisanit nalilinnit isertitat annertussusaat suaassutsit malillugit aamma takuneqarsinnaapput, takuuk titartagaq 3.3.

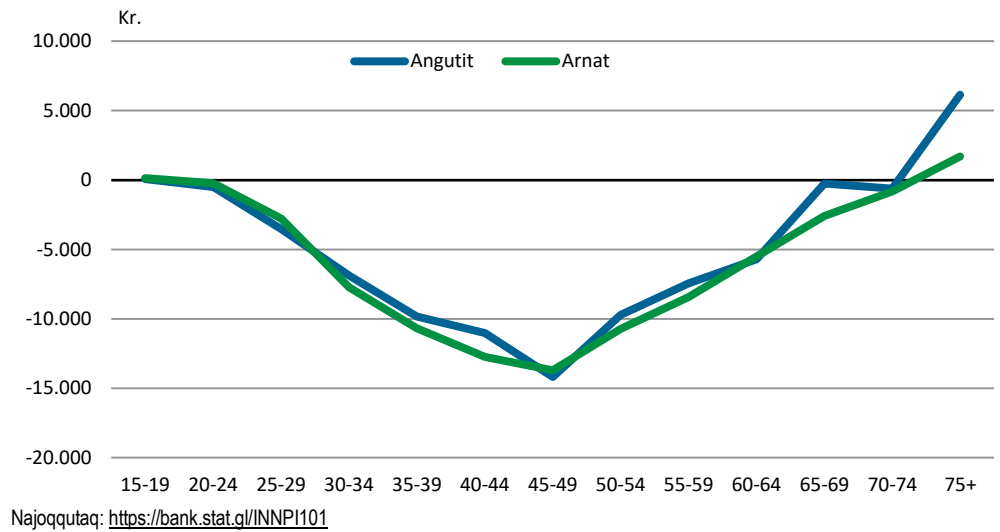
Titartagaq 3.3 Pigisanit nalilinnit isertitat, ilanngaateqanngitsut ukiut suaassuserlu malillugit. 2024

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

40-nik ukioqalernermiit angutit arnanit amerlanerusunik pigisanit nalilinnit isertitaqartarput. Tamanna assigiinngitsunik nassuiaatitaqarsinnaavoq. Nassuiaat siulleq tassaasinnaavoq ilaqutariit nalilinnik pigisat (kreditlån aamma ernianut aningaasartuutit ilanngullugit) angummut nalunaarsorsimatinneqartarmata. Nassuiaat taanna titartakkami 3.4-imi ilaatigut ilalersorneqarpoq, titartakkamilu takuneqarsinnaallutik pigisanit nalilinnit isertitat ilanngaasariikkat. Ernianut aningaasartuutit peereernerisigut arnat angutillu nalilinnit isertitaat assigiinnangajalertarput. Malugiuk pigisanit nalilinnit isertitat tamani negativiunerat, arnat angutillu akornanni aamma ukioqqortussutsini, taamaallaat 75-ileereersimasut pinnagit.

Titartagaq 3.4 Pigisanit nalilinnit isertitat, ilanngaaseriikkat ukiut suaassuserlu malillugit. 2024

Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissanut pigisanit nalilinnit isertitat tamarmik ilaangillat. Ilangunneqarsimanngitsut pingaarnerit tassaapput akileraarutitaqanngitsumik iluanaarutit, ass. illumik tunisinermi pisinermilu kiisalu utoqqalinersiaqalernissamut pigisanit isertitat, takuuk kapitali 7-imi immikkoortoq 7.4.

Naatsorsueqqissaartarfiup Kisitsisaataasiviani 2008-miit 2024-mut inuit isertitaannut tunngasunik tabelinik nammineq toqqartuilluni kisitsisinik aallertoqarsinnaavoq.

3.2 Kommunini isertitat

Kommunini tamani Kommuneqarfik Sermersuumi inuit isertitaat annertunerpaapput. Qeqqata Kommuniani isertitat qaffasissusaat nuna tamakkerlugu agguaqatigiissinnerisa annertoqataannik inissisimapput, Kommune Kujallermili, Kommune Qeqertalimmi aamma Avannaata Kommuniani nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermi isertitat 13-21 pct.-inik appasinnerupput, takuuk takussutissiaq 3.4.

2018-imi januaarip aallaqqaataani Qaasuitsup Kommunian kommuninut marlunnut avinneqarpoq; Kommune Qeqertalimmut aamma Avannaata Kommunianut. 2002-miit 2024-mut isertitat kisitsisitigut paasissutissaat kommunit nutaat tunngavigalugit suliarineqarput.

Takussutissiaq 3.4 Aggvaqatigiissillugu inuit isertitaat. 2024

	Isertitat katillugit	Akilerarutaasussat	Isertitat atoriaannaat
	1.000 kr.		
Nuna tamakkerlugu	300	288	191
Kommune Kujalleq	261	246	172
Kommuneqarfik Sermersooq	349	339	215
Qeqqata Kommunian	300	285	195
Kommune Qeqertalik	236	223	159
Avannaata Kommunian	248	235	162

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

2024-mi inuit isertitaat aggvaqatigiissillugu 10.000 kr.-t missaannik amerleriarput pct.-inngorlugu 3,6 pct.-iulluni. Kommune Kujallermi isertitat 4,7 pct.-inik qaffariaateqarnerpaasimapput. Avannaata Kommunian aamma Kommuneqarfik Sermersuumi isertitat aamma 3,4 pct.-inik 3,6 pct.-inillu annertunerulersimallutik.

Takussutissiaq 3.5 Aggvaqatigiissillugu isertitat tamakkiisut

	2020	2021	2022	2023*	2024*	Allannguut 2023-2024
	1.000 kr.					Pct.
Nuna tamakkerlugu	263	264	279	289	300	3,6
Kommune Kujalleq	217	223	231	241	261	4,7
Kommuneqarfik Sermersooq	310	309	324	336	349	3,6
Qeqqata Kommunian	256	258	277	284	300	2,6
Kommune Qeqertalik	209	212	223	229	236	2,8
Avannaata Kommunian	226	224	237	245	248	3,4

Malugiuk: Kisitsisit 2023-meersut aamma 2024-meersut kisitsisaagallaput.

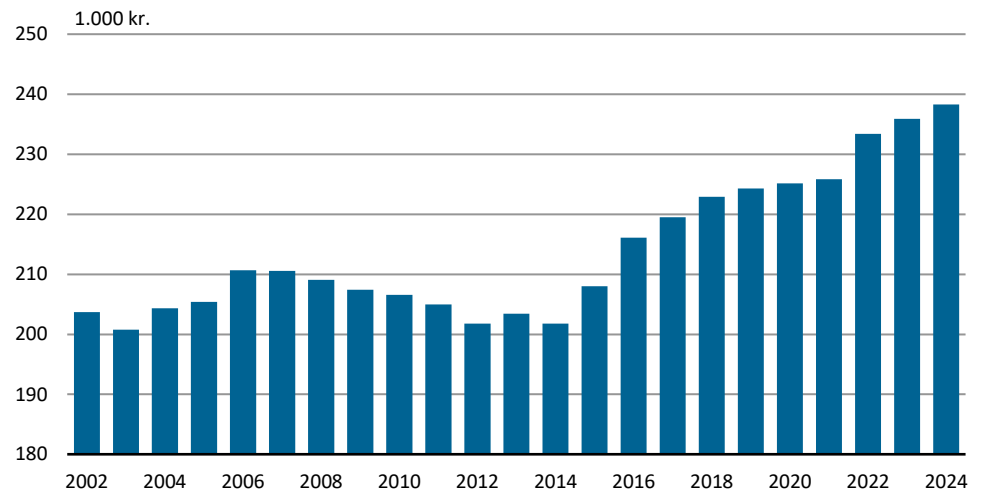
Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Isertitat qaffakkiartornerini aamma atuisinnaanerup qaffakkiartorneranut nalilersuinerup eqqumaffigisariaqarpoq pisisinnaassuseq isertitat annertussusaannik taamaallaat tunngaveqanngimmat, nioqqutissalli akiisa ineriartornerat aamma apeqqutaasarmat. Nioqqutissat akiinut ineriartornerup ilanngunnissaanut atuisunut akit naleqqersuutaat atussallugu pitsaanerpaavoq.

Atuisunullu akit naleqqersuutaataa ajoqutigisarpaa innuttaasut ataasiakkaat aggvaqatigiissillugu atuinertat malillugu naatsorsorneqartarmat. Piviusumi innuttaasut assigiimmik isertitallit nioqqutissanik sullissinernillu assigiinngitsunik pisiortorsinnaasarpot, aggvaqatigiissitsinermiit allaanerulluinnartumik. Allatut oqaatigalugu isertitat pisissutaasinnaasut ersarinnerusumik naatsorsoruminaapput. Paarlattuanik isertitat pisissutaasinnaasut innuttaasup aggvaqatigiissillugu atuisarnera isertitat ineriartornerannut naleqqiullugu naatsorsorneqarpoq.

2002-miit 2024-mut isertitat pisissutaasinnaasut 17,0 pct.-inik qaffassimapput. 2015-imiit 2016-imilu isertitat pisissutaasinnaasut qaffannerpaasimapput, 3,9 pct.-inik qaffassimallutik. 2016-imiilli ukiut tamaasa ineriartornerat annertusiartorsimalluni.

Titartagaq 3.5 2002-miit 2024-mut agguaqatigiissillugu isertitat pisissutaasinnaasut

Malugiuk: Kisitsisit 2023-meersut aamma 2024-meersut kisitsisaagallarput.

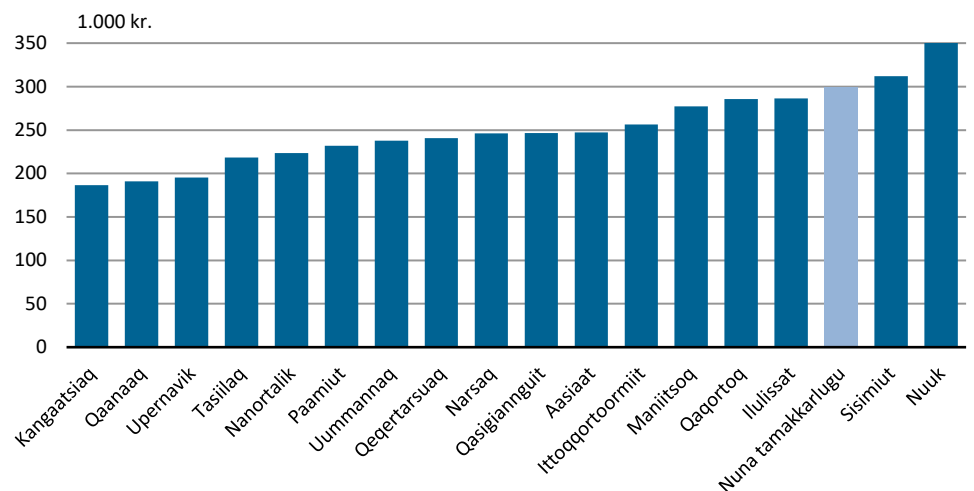
Malugiuk: Isertitat pisissutaasinnaasut naatsorsomeqarput inuit isertitaasa tamarmiusut (akileraannginnemi il.il) aamma nuna tamakkerlugu naatsorsuutini atuisunut akit naleqqersuutaannut iluarsaassat tunuliaqataralugit.

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI501>

3.3 Distriktini isertitat

Siornatigut kommuniusermasunut 18-inut, massakkut distriktinik taaneqartunut, inuit isertitaat akileraarusernagit il.il. tamakkiisut isigissagaanni Nuup distriktiani annertuumik qaffasinnerupput, takuuk titartagaq 3.6. 2024-mi Nuummi agguaqatigiissillugu isertitat 373.000 kr.-upput, nuna tamakkerlugu isertitaqarfiusup qaffasinnerpaap tullianiit Sisimiuniit 19,5 pct.-inik isertitat qaffasinnerullutik. Distriktini sinneruttuni tamani isertitat annertussusaat nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermiit appasinnerupput.

Titartagaq 3.6 Distriktini agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut. 2024

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI102>

2024-mi isertitat Qaqortup distriktiani qaffariaateqarnerpaasimapput, 2023-mut sanilliullugu innuttaasut 23.000 kr.-nik agguaqatigiissillugu isertitaqarnerusimallutik, 8,7 pct.-inik annertunerusunik. Nuup distriktiani isertitat qaffasinnerpaapput, 2024-mi inuit isertitaat katillugit 373.000 kr.-usimallutik, 3,4 pct.-inillu qaffassimallutik.

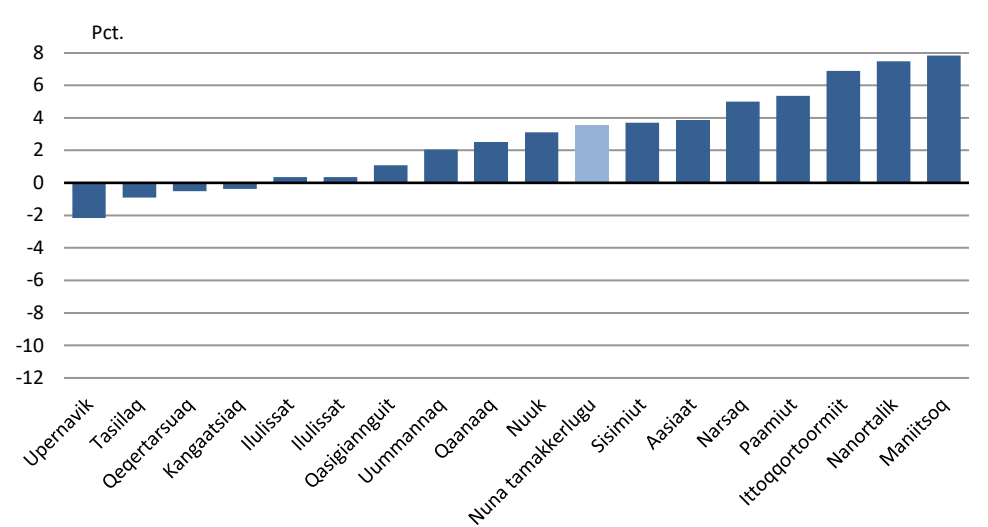
Takussutissiaq 3.6 Distriktini tamani agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut

	2020	2021	2022	2023*	2024*	Allannguut 2023-2024
	1.000 kr.					Pct.
Nuna tamakkerlugu	263	264	278	288	300	4,1
Nanortalik	181	181	196	206	223	8,5
Qaqortoq	241	244	251	263	286	8,7
Narsaq	208	220	225	233	246	5,8
Paamiut	202	208	218	218	232	6,4
Nuuk	338	334	349	361	373	3,4
Maniitsoq	229	232	248	255	277	8,6
Sisimiut	270	272	292	299	312	4,2
Kangaatsiaq	157	163	180	184	186	1,2
Aasiaat	216	223	232	236	247	4,7
Qasigiannguit	227	225	235	243	247	1,6
Ilulissat	258	257	271	284	287	0,8
Qeqertarsuaq	230	210	230	240	241	0,1
Uummannaq	224	217	229	232	238	2,5
Upernavik	185	182	198	198	195	-1,2
Qaanaaq	164	170	175	183	191	4,3
Tasiilaq	182	191	200	217	218	0,8
Ittoqqortoormiit	197	211	236	239	257	7,3

Malugiuik: Kisitsisit 2023-meersut aamma 2024-meersut kisitsisaagallaput.
 Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI10>

Upernaviup distriktiani najugallit iseritaat annikillipput 1,2 pct.-imik, tamanna takussutissiami 3.6-imi aamma titartakkami 3.7-imi takutinneqarpoq.

Titartagaq 3.7 Distriktini agguaqatigiissillugu inuit isertitaasa tamakkiisut ineriartornerat. 2024

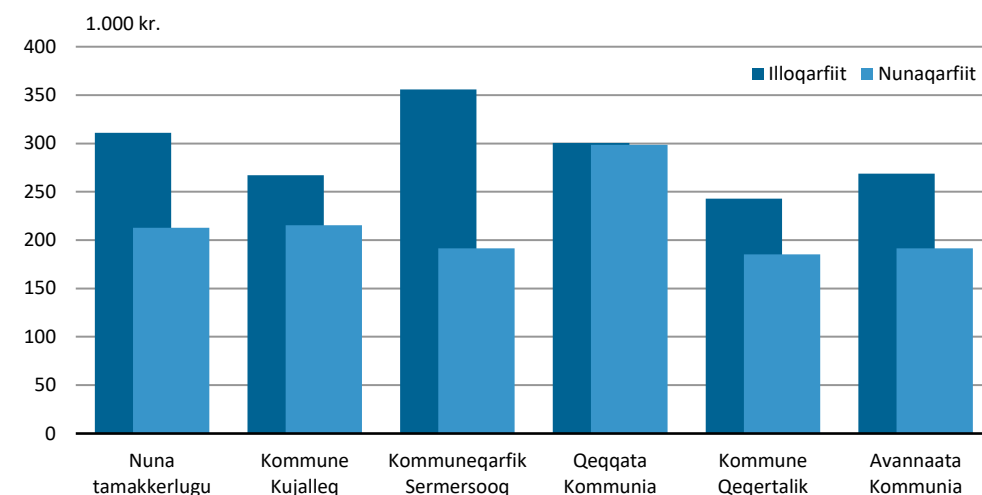

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI102>

3.4 Illoqarfinni nunaqarfinnilu isertitat

Nalinginnaasumik nunaqarfinni isertitat illoqarfinni isertitanut sanilliullugit appasinnerupput, takuuk titartagaq 3.8. 2024-mi nuna tamakkerlugu inuttaasoq ataaseq illoqarfinni najugalik agguaqatigiissillugu 311.000 kr.-nik tamakkiisunik akileraarusigaanngitsunillu isertitaqarsimavoq, nunaqarfinnilu najugalik agguaqatigiissillugu 213.000 kr.-nik isertitaqarsimasoq. Titartakkamili ersarissumik takutinneqarpoq illoqarfinni nunaqarfinnilu nikingassutsit kommunit akornanni assigiinngiaarnerat.

Titartagaq 3.8 Illoqarfinni nunaqarfinnilu agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut. 2024

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

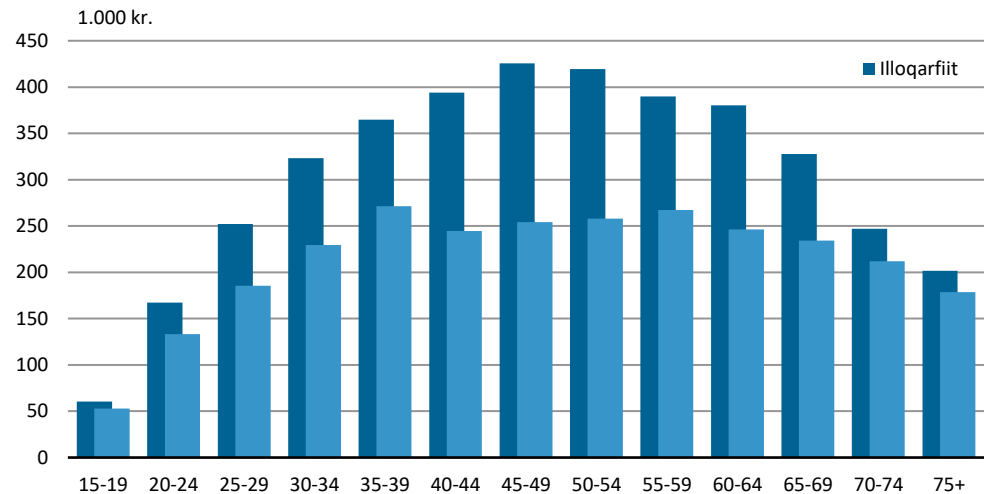
Illoqarfiit nunaqarfiillu akornanni assigiinngissut annertunerpaaq Kommuneqarfimmi Sermersuumiippoq. Kommuneqarfik Sermersuumi illoqarfinni najugallit agguaqatigiissillugu inuup ataatsip isertitai tamarmiusut nunaqarfinni najugallip isertitaannit marloriaataannik annertussuseqarput. Tamanna kommunimi innuttaasut siammasissumik agguataarsimanerannik peqquteqarpoq. Innuttaasut amerlanersaat Nuummi najugaqarput, isertitaqarfiulluartumi, innuttaasulli nunaqarfinni najugallit amerlanersaat Tasiilap distriktiani najugaqarput, agguaqatigiissillugu appassissumik isertitaqarfiusumi.

Akerlianik Qeqqata Kommuniani illoqarfinni aamma nunaqarfinni isertitat agguaqatigiissinneri assigiinngajapput. Kangerlussuarmi isertitat qaffasinnerannik peqquteqartumik. Qeqqata Kommuniani nunaqarfinni najugallit 40 pct.-ingajai Kangerlussuarmi najugaqarput, taakku nunaqarfinni isertitanik naatsorsuinnermi qaffasitsitsipput. Narsarsuarmi isertitat aamma qaffasipput, Kommune Kujallermilu nunaqarfinni isertitat annertussusaannut qaffasitsitsillutik – taamaattoq Kangerlussuarmitut annertutiginnngitsumik, Kommune Kujallermi nunaqarfinni najugallit tamakkerlutik Narsarsuarmi najugaqartortai ikinnerungaatsiarnerannik peqquteqartumik.

Illoqarfinni nunaqarfinnilu isertitat nikingassutaat ilaatigut ukioqqortussutsimik tunngaveqarpoq. Inuit sulisinnaasut akornanni isertitat nikingassutaat ersarinneruvoq, takuuk titartagaq 3.9. Nunaqarfinni isertitat ukioqqortussutsinut tamanut naligiissaarnerusumik agguataarsimanerannik

tamanna peqquteqarpoq, illoqarfinnilu sulisinnaasut akornani isertitat annertuumik qaffasinnerupput, inuusuttunut utoqqaanerusunullu sanilliullugit.

Titartagaq 3.9 Aggvaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut, ukiut najugaqarfillu malillugit. 2024

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Illoqarfiit kisiisa isigissagaanni, takuneqarsinnaavoq nikingassut annertusoq. Takussutissiaq 3.7 malillugu Nuummi aggvaqatigiissillugu inuk ataaseq 384.000 kr.-nik tamakkiisumik isertitaqarsimasoq, illoqarfinni allani isertitat tamarmiusut annikinnerupput. Sisimiut tamakkiisumik isertitaqarfiusut annertunerpaat tulleraat, tassani inuk ataaseq 315.000 kr.-nik isertitaqarsimalluni. Illoqarfinni aggvaqatigiissillugu isertitat tamakkiisut 2024-mi 305.000 kr.-usimapput. Nuna tamakkerlugu illoqarfinni isertitat tamarmiusut aggvaqatigiissinnerini Nuummi Sisimiunilu isertitat kisimik aggvaqatigiissitsinermi qaffasinnerupput.

Takussutissiaq 3.7 Aggvaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut, illoqarfinni

	2020	2021	2022	2023*	2024*
	— 1.000 kr.				
Nuna tamakkerlugu	269	271	285	294	305
Nanortalik	183	184	198	207	226
Qaqortoq	247	249	257	267	290
Narsaq	211	223	226	235	249
Paamiut	205	210	222	221	235
Nuuk	349	346	363	372	384
Maniitsoq	233	235	251	257	280
Sisimiut	274	277	296	303	315
Kangaatsiaq	158	166	182	186	188
Aasiaat	219	227	236	239	251
Qasigiannguit	229	227	236	243	247
Ilulissat	265	264	279	290	291
Qeqertarsuaq	233	212	231	241	242
Uummannaq	228	223	236	236	242
Upernavik	187	186	202	201	199
Qaanaaq	166	173	178	185	194
Tasiilaq	186	195	204	220	221
Ittoqqortoormiit	198	213	237	241	259

Malugiuq: Kisitsisit 2023-meersut aamma 2024-meersut kisitsisaagallarput.

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI102>

Nunaqarfiit akornanni mittarfeqarfiit Kangerlussuaq aamma Narsarsuaq takussutissiaq 3.8 malillugu nunaqarfinnut allanut naleqqiullugit isertitaat qaffasinnerungaatsiarput. Mittarfeqarfinni pineqartuni tamani inuit isertitaat tamakkiisut aammattaaq nuna tamakkerlugu aggvaqatigiissitsinermi annertunerupput.

Takussutissiaq 3.8 Nunaqarfiit aggvaqatigiissillugu qaffasinnerpaamik tamakkiisunik isertitaqarfiusut

	2020	2021	2022	2023*	2024*
	1.000 kr.				
Kangerlussuaq	336	340	359	370	407
Narsarsuaq	292	283	318	331	335
Arsuk	192	203	219	243	257
Qassimiut	179	172	196	219	257
Kangaamiut	197	186	217	203	257
Qasigiannguit	231	228	239	245	247
Ikamiut	168	166	183	210	241
Qeqertaq	213	192	200	238	239
Qeqertarsuatsiaat	247	220	240	242	239
Kangerluk	208	121	162	236	238

Anm: Tallene for 2023 og 2024 er foreløbige tal

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI103>

Aggvaqatigiissillugu isertitat tamakkiisut akileraarusersimanngitsullu il.il. 128.000 kr.-miittut Naajaaniipput. Upernaviullu distriktiani inoqarfinni tamani 2024-mi takussutissiaq 3.9-lu malillugu isertitakinnerpaajusimapput. Tassani takuneqarsinnaapput nunaqarfiit qulit 2024-mi tamakkiisunik isertitakinnerpaasimasut.

Takussutissiaq 3.9 Nunaqarfiit agguaqatigiissillugu appasinnerpaanik tamakkiisunik isertitaqarfiusut

	2020	2021	2022	2023*	2024*
	1.000 kr.				
Naajaat	177	161	140	129	128
Upernavik Kujalleq	142	128	142	140	146
Nuussuaq	149	147	155	163	148
Sermiligaaq	139	130	137	136	151
Tilerilaaq	136	134	148	148	151
Kangersuatsiaq	127	143	146	150	151
Ammassivik	143	144	149	172	153
Kullorsuaq	147	138	152	162	157
Iginniarfik	125	165	168	152	158
Attu	130	130	148	153	159

Malugiuk: Kisitsisit 2023-meersut aamma 2024-meersut kisitsisaagallarput.

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI103>

3.5 Suiaassutsit malillugit isertitat

Takussutissiaq 3.10 malillugu 2024-mi angutip agguaqatigiissillugit isertitai tamakkiisut akileraarusingaanngitsullu il.il. 327.000 kr.-upput, arnallu isertitai 271.000 kr.-ullutik. Nuna tamakkerlugu angutip isertitai agguaqatigiissillugu 20,7 pct.-inik arnap isertitaanit annertunerupput.

Takussutissiaq 3.10 Agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut, suiaassuseq malillugu

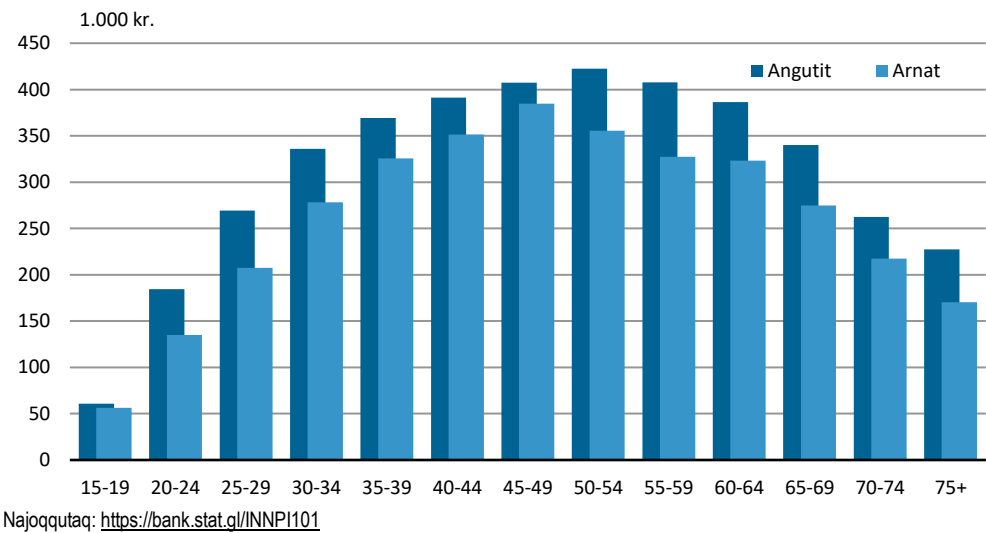
	2022		2023*		2024*	
	Angutit	Arnat	Anguti	Arnat	Angutit	Arnat
	1.000 kr.					
Nuna tamakkerlugu	305	248	317	257	327	271
Kommune Kujalleq	239	221	250	232	274	246
Kommuneqarfik Sermersooq	361	285	373	295	382	313
Qeqqata Kommuniarfik	310	240	316	249	333	263
Kommune Qeqertalik	234	211	243	214	249	222
Avannaata Kommuniarfik	260	211	271	217	271	223

Malugiuk: Kisitsisit 2023-meersut aamma 2024-meersut kisitsisaagallarput.

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Takussutissiaq 3.10-mi takuneqarsinnaasut malillugit angutit isertitaat arnat isertitaanit kommunini tamani qaffasinnerupput. Ukioqqortussutsit malillugit nikingassut aamma tamani atuuppoq. Ukioqqortussutsini tamani angutit 2024-mi isertitaat arnat isertitaannit qaffasinnerupput.

Titartagaq 3.10 Aggaaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiissut, ukiut suaassuserlu malillugit. 2024

Sumiiffinni innuttaasullu atugarisaanni tamani uuttuutunut tamanut isertitanut suaassutsinullu atassuserneqarsinnaasuni aamma tamanna atuuppoq.

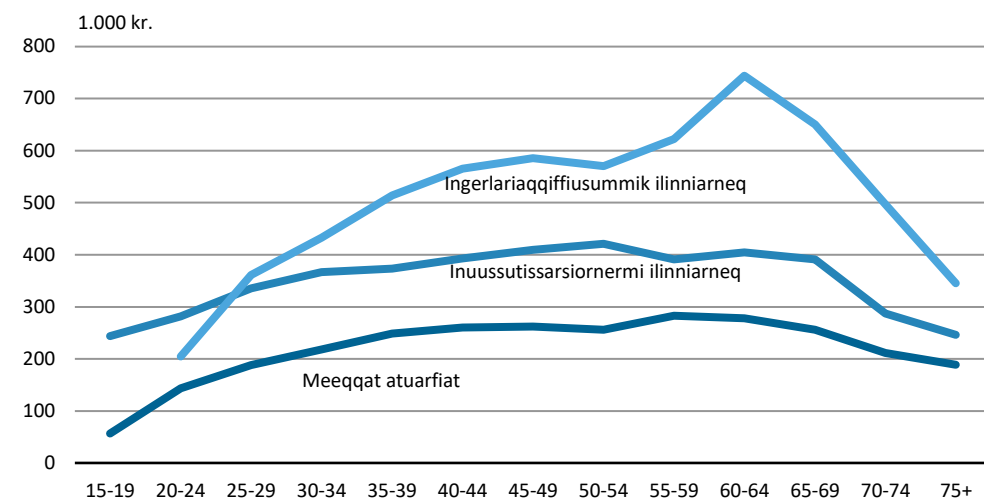
3.6 Ilinniakkap qaffasissusaa malillugu isertitat

Ilinniakkap qaffasissusaa isertitallu annertussusaat ataqatigiipput. Qaffasissumik ilinniarsimasut appasinnerusumik imaluunniit ilinniagaqarsimanngitsunit isertitaat annertunerungaatsiarput. Tamanna qaffasissumik ilinniagaqarsimasut suliffillit appasinnerusumik ilinniqaqarsimallutik sulisunit annertunerungaatsiartumik akissarsiaqarnerannik peqquteqarpoq.

Qaffasissumik ilinniagallit akornanni suliffeqarnerup annertunerunera kiisalu suliffissaaleqinerup annikinnerunera isertitat nikingassutaannut aammattaq sunniivoq. Tassani qaffasissumik ilinniagaqarsimasut (ikinnerungaatsiartut) isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik appasinnerusumik ilinniagaqarsimasuniit pisartagallit aamma ikinnerungaatsiarmata.

Titartagaq 3.11-mi takuneqarsinnaavoq ingerlariaqqiffiusumik ilinniagaqarsimasut ukioqatiminnit appasinnerusumik ilinniagaqarsimasunit annertunerusunik isertitaqartut.

Titartagaq 3.11 Aggvaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut, ukiut ilinniakkallu qaffasissusaa malillugit. 2024

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI104>

Takussutissiaq 3.11 malillugu illoqarfinni nunaqarfinnilu isertitat nikingassutaat ilinniakkat ataasiakkaat malillugit sanilliussinnermi annikinnerulertarpoq. Taamaattumik illoqarfiit nunaqarfiillu akornanni isertitat assigiinngissutaat illoqarfinni qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimasoqarneranik nassuiarneqarsinnaavoq.

Takussutissiaq 3.11 Aggvaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut najugaqarfik, suiaassuseq ilinniakkallu qaffasissusaa malillugit 2024

	Illoqarfinni		Nunaqarfinni	
	Angutit	Arnat 1.000 kr.	Angutit	Arnat
Tunngaviusumik atuarfik	243	187	206	164
Ilinniarnertuunngorniarneq	348	228	292	223
Inuussutissarsiornermi ilinniagaq	436	325	327	257
Ingerlariaqqiffiusumik ilinniagaq naatsoq	352	274	395	144
Ingerlariaqqiffiusumik ilinniagaq akunnartumik sivisussusilik	597	462	469	433
Ingerlariaqqiffiusumik ilinniagaq	820	673	..	..

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI104>

4. Ilaqutariit isertitaat

Ilaqutariinni atuinerat pingaarnertut uuttuutaasinnaavoq. Ilaqutariit isertitaat innuttaasut atuisinnaanermut periarfissaannut misissueqqissaarnermi tulluartaummata. Ilaqutariinni assigiinngitsunik annertussusilinni ilusilersorsimasunilu isertitat sanilliussinnaajumallugit isertitanut atoriaannaat annertussusaat atornerpoq.

Ilaqutariinni isertitaqartut tamakkerlutik isertitaat naatsorsuutini tunngavigineqarput, tassani ilaqutariit tamarmik minnerpaamik ataatsimik akileraartartumik ukiullu naanerani 15-inik ukioqalereersimasumik kiisalu ukiup aallartinnerani naanerani Kalaallit Nunaanni najugaqarsimasumik peqartariaqarput.

2024-p naanerani Kalaallit Nunaanni ilaqutariit 31.684-t nalunaarsorsimapput. Taakkunannga ilaqutariit 28.290-it qulaani piumasaqaatinik naammassinnissimapput. 2024-mi ilaqutariit isertitaannut naatsorsuutini pineqartut tunngaviliisuupput.

Takussutissiaq 4.1 Aggvaqatigiissillugu ilaqutariit isertitaat. 2024

	Isertitat katillugit	Isertitat akileraarutaasussat	Isertitat atoriaannaat	Isertitat atoriaannaat annertussusaat
	1.000 kr.			
Nuna tamakkerlugu	453	453	289	207
Kommune Kujalleq	372	372	245	183
Kommuneqarfik Sermersooq . . .	527	527	326	233
Qeqqata Kommunian	453	453	295	209
Kommune Qeqertalik	354	354	239	170
Avannaata Kommunian	387	387	253	177
	Najugaqarfik			
Illoqarfinni	467	449	296	212
Nunaqarfinni	332	311	228	161
	Ilaqutariit			
Aappariit	751	727	468	256
Kisermanaat	297	282	196	181
	Ilaqutariinni meeqqat amerlass.			
Meeraqanngitsut	378	365	243	209
Meeraq 1	569	543	360	209
Meeqqat 2	701	670	435	205
Meeqqat 3 amerlanerusullu	698	651	449	172

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNFI101>

Takussutissiaq 4.1. malillugu ilaqutariit isertitaannut kisitsisigit paasisutissat najugaqarfiit malillugit inuit isertitaannut assingusumik inissisimapput. Kommuneqarfik Sermersuumi ilaqutariit isertitaat kommuninut allanut sanilliullugit qaffasinnerungaatsiarput, nalinginnaasumik aamma illoqarfinni nunaqarfinniit ilaqutariit isertitaat qaffasinnerupput.

Najugaqarfinni isertitat agguataarneqarneri – tupinnanngitsumik – ilaqutariit isertitaasa qaffakkiartornerat takutippaat, ilaqutariinni inuit amerlanerujartortillugit isertitat qaffakkiartortarput. Aappariit – aggvaqatigiissillugu – kisermanaat annertunerusunik isertitaqarput. Assinganik isertitat annertunerulersarput – ass. Meeqqanut tapinik peqquteqartumik – ilaqutariit ataatsimik imaluunniit marlunnik meerartaqarpata.

Ilaqutariit pingasunik imaluunniit amerlanerusunik meerartallit ilaqutariinniit marlunnik meerartalinnit appasinnerusunik akileraarutaasussanik isertitaqarput. Taamaattorli ilaqutariit pingasunik amerlanerusunilluunniit meerartallit isertitaat atoriaannaat qaffasinnerupput. Ilaqutariit pingasunik imaluunniit amerlanerusunik meerartallit akileraarutaasussaanngitsunik ikiorsiissutinik ass. Meeqqanut tapinik annertunerusunik ikiorserneqartarnerinik tamanna takutitsivoq.

Ilaqutariinni inuit arfinillit isertitaat tamakkiisut imaluunniit isertitaat atoriaannaat kisermaamut meeraqanngitsumut sanilliutissallugit naapertuutinnilaq. Ilaqutariit arlalinnik inuttallit ilaqutariinni ikittuinnarnut inulinnit annertunerujussuarnik isertitaqarnerusariaqarput, taakkununga assingusumik atuisinnaanermut periarfissaqassagunik.

Akerlianilli ingerlatsinermi iluaqutissartaqarsinnaavoq, tassani ilaqutariit amerlanerusunik inuttallit inummut ataatsimut agguaqatigiissillugu kisermaat isertitaasa annertoqataannik assingusumik atuisinnaanermut periarfissaqarniarlutik isertitaqartariaqanngimmata. Assersuutigalugu ilaqutariit arfinilinnik inuttallit arfinilinnik nillartaatsiveqartariaqanngillat imaluunniit arfinilinnik pisattanut qularnaveeqquteqartariaqaratik.

Ilaqutariit assigiinngitsut akornanni isertitat sanilliussinnaanarlugit isertitat annertussusilerlugit uuttuutilerneqarput, assersuutigalugu isertitat atoriaannaat annertussusaat kisinneqarsinnaasunngorlugit, takuuk takussutissiaq 4.2. Kapitali 7 immikkoortoq 7.8-mi isertitat atoriaannaat annertussusaannut kisitsineq pillugu atuartoqarsinnaavoq.

Takussutissiaq 4.2 Agguaqatigiissillugu isertitat annertussusaat. 2024

	Isertitat atoriaannaat	Annertussusaannut uuttuut	Isertitat atoriaannaat annertussusaat
	1.000 kr.		1.000 kr.
Kisermaat meeraqanngitsut	189	1,0	188
Kisermaat ataatsimik meerallit	219	1,4	157
Kisermaat marlunnik meerallit	244	1,8	139
Kisermaat pingasunik amerlanerusunilluunniit meerallit	258	2,2	115
Aappariit meeraqanngitsut	424	1,5	282
Aappariit ataatsimik meerallit	494	1,9	259
Aappariit marlunnik meerallit	524	2,2	235
Aappariit pingasunik amerlanerusunilluunniit meerallit	499	2,7	186

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNF101>

Isertitat atoriaannaat annertussusaannik naatsorsuineri isertitat ilaqutariit ataasiakkaat iluini agguataarneqarput. Ilaqutariinni inuit tamarmik – aamma meeqqat – isertitat atoriaannaat annertussusaannik naatsorsuiffiqineqarput, ilaqutariinni ataasiakkaat qanoq annertutigisunik isertitaqarnerat apeqqutaatinnagu. Taamaasilluni isertitat annertussusilerneqarneranni ilaqutariinniittut tamakkerlutik atuisinnaanermut naligiimmik periarfissinneqarlutik.

Takussutissiaq 4.2-mi takutinneqareersutut aappariit isertitaasa atoriaannaat annertussusaat suli qaffasinnerpaavoq. Taamaattoq aappariit kisermaallu akornanni isertitat nikingassutaat annikinnerulersimavoq. Ilaqutariinnilu meeqqat amerliartortillugit ilaqutariit isertitaasa atoriaannaat annertussusaat annikillartortarpoq. Ilaqutariinnilu inuit aningaasaqarnikkut tapertaasinnaasut amerliartortillugit isertitat atoriaannaat qaffakkiartortaraluatoq isertitat atoriaannaat annertussusaat annikillartortarput. Tamanna ilaqutariinni arlalinnik inulinni meeqqat 14-it sinnerlugit ukiullit amerlanerusarnerannik peqquteqarpoq, annertussusiliineri anginersumik uuttuserneqartarmata, ilaqutariinniillu

14-inik ukioqalersimangitsunik meerartalinnik isertitaannut atoriaannarnut annikillisaataallutik.

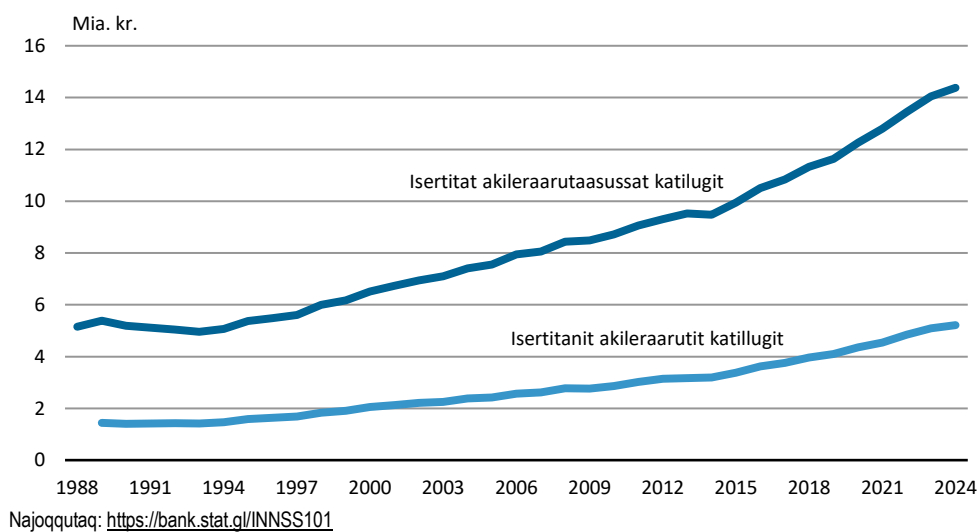
Ilaqutariinni meeqqat amerliartortillugit ilaqutariit atuisinnaanermut periarfissaat annikinneruleriartortarnerannik tamanna, takutinneqareersutut, isumaqarpoq.

5. Isertitat akileraarutaasussat pillugit kisitsisit

Isertitat akileraarutaasussat nalunaarsuiffiat isertitat nalunaarsuiffiini piffissami sivilisunerusumi nalunaarsuutitik imaqarpoq. Taamaattumik oqaluttuarisaaneq eqqarsaatigalugu soqutiginaateqarluni. Piffissap ingerlanerani akileraartarnermut inatsimmi allannguutit, ilusilersornera naatsorsuinermilu periaaseq isertitat akileraarutaasussat nalunaarsuutaanni tunngaviliisuupput, taamaattoq naatsorsuilluni periaaseq atorneqartoq nassuiaanermi eqqumaffigineqassaaq.

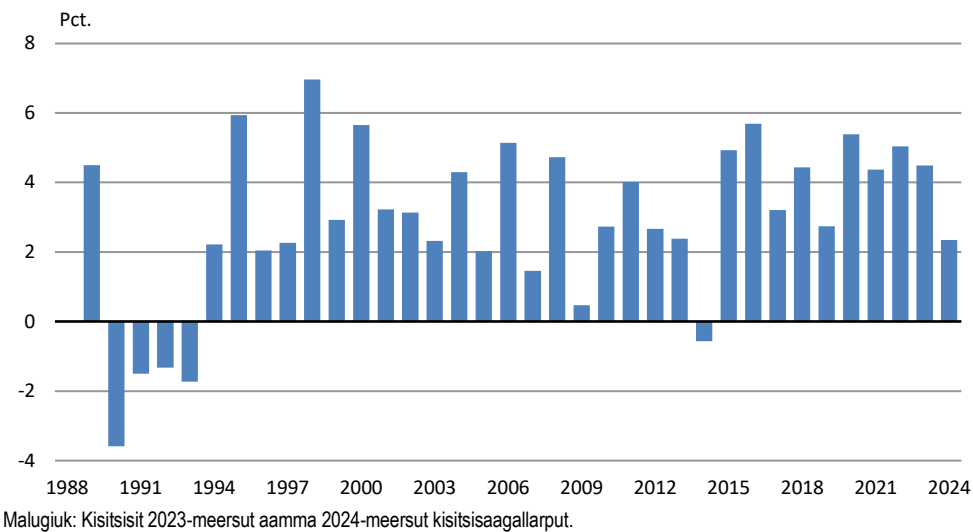
Titartagaq 5.1. malillugu 2024-mi isertitat akileraarutaasussat tamakkerlutik 14,4 mia.kr.-nik annertussuseqarput, isertitaniilli akileraarut 4,8 mia.kr.-nik annertussuseqarluni. 1990-ikkulli qeqqanni isertitat akileraarutaasussat isertitanit akileraarutit assigalugit qaffakkiartuaarsaarsimapput.

Titartagaq 5.1 Isertitat akileraarutaasussat aamma isertitanit akileraarutit. 1988-2024

2024-mi isertitat akileraarutaasussat ukiup siulianut naleqqiullugit 330 mio.kr.-nik qaffassimapput. Qaffariaat 2,3 pct.-inik annertussuseqarluni.

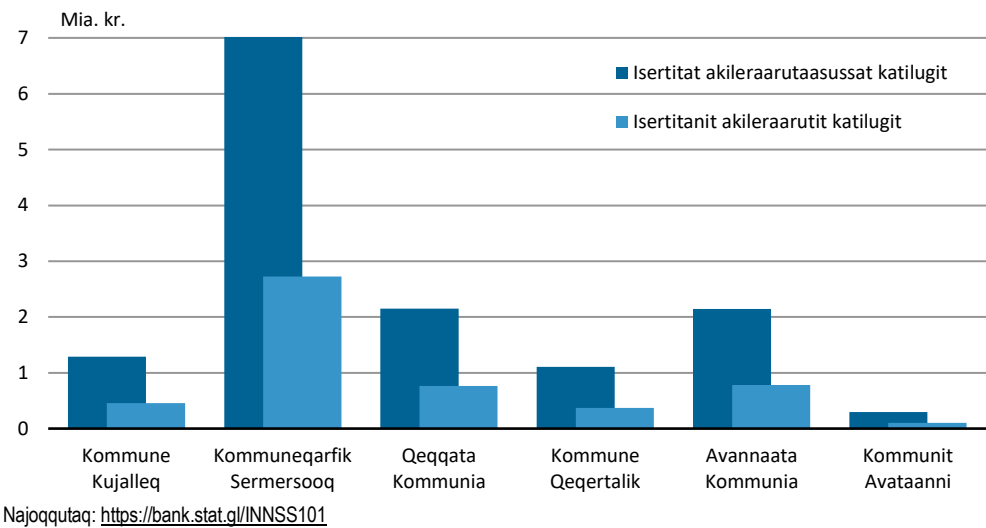
Titartagaq 5.2 Isertitat tamakkiisut akileraarutaasussallu ineriartornerat 1989-2024

ajooqutaq: <https://bank.stat.gl/INNSS101>

Titartagaq 5.3 malillugu kommunini tamani Kommuneqarfik Sermersuumi isertitat akileraarutaasussat isertitaniilli akileraarutit tamakkiisut annertuumik qaffasinnerupput. 2024-mi nuna tamakkerlugu isertitat akileraarutaasussat 51,3 pct.-ii Kommuneqarfik Sermersuumiipput, nunalu tamakkerlugu isertitanit akileraarutit 52,3 pct.-ii aamma tassaniillutik.

Titartagaq 5.3 Isertitat akileraarutaasussat isertitaniillu akileraarutit, kommuninut agguallugit. 2024

Piffissami 1988-imiit 2024-mut Kisitsisaataasivimmi isertitat akileraarutaasussat isertitaniillu akileraarutit pillugit paasissutissat nassaarineqarsinnaapput.

6. Isertitat agguataarneqarneri

Kapitalimi uani inuiaqatigiinni isertitat agguataarneqarneri imaluunniit isertitat assigiinngissutaat saqqummiunneqarpit. Nunanut Avannarlernut EU-

mullu sanilliussisoqarpoq. Naggasiullugulu ilaqutariinni meerartalinni isertitat assigiinngissutaat immikkut naatsorsuiffigineqarlutik saqqummiunneqarput.

Kalaallit Nunaanni ilaqutariit akornanni isertitat agguataarneqarnerini misissuinermi isertitat atoriaannaat annertussusaat atorneqarpoq, isertitani ilaqutariit annertussusaat ukiuisalu qanoq inissisimanageri sanilliunneqarsinnaasunngorniarlugit.

Pineqartuni agguataarineri uuttuutit pingasut atorneqarput, isertitallu agguataarneqarnerini immikkut tamarmik nassuiaateqarlutik:

- Gini-koefficienti
- Piitsuussusermut qanissuseq
- S80/20

Uttuutit pingasut tamarmik *The European Union Statistics on Income and Living Conditions* (EU-SILC)-mi maleruagassat malillugit naatsorsorneqarput, EU-SILC-milu OECD-mi piumasaqaatit tamaasa angusimavaat nunanut allanut sanilliunneqarsinnaalluarlutik. Takuuk kapitali 7-imi immikkoortoq 7.6.

Isertitat agguataarneqarnerat inuiaqatigiit akornanni isertitat qanoq naliigitsiginerannik imaluunniit nikingatiginerannik taamaallaat takutitsisuunngilaq. Isertitalli agguataarneqarneri inuunermi assigiinngitsunik inissisimaffinnik aamma takussutissaasinnaavoq. Assersuutigalugu inuusuttut ilinniakkamik ingerlatallit nalinginnaasumik appasissunik isertitaqartarput, ilinniakkalli naammassinerani inuussutissarsiornermi misilittagaqarnerulernermi aamma qaffakkiartortunik. Taamatuttaaq inuiaqatigiinni isertitat assigiinngissitaarnerinut pequtaasinnaavoq inuit ataasiakkaat appasinnerusunik isertitaqarniarlutik namminneq aaliangertarneri, assersuutigalugu piffissap ilaannaatigut sulisarnikkut.

6.1 2002-miit 2024-mut Kalaallit Nunaanni isertitat agguataarneqarneri

Uttuutit assigiinngitsut pingasut immikkut sammiveqaraluartut tamarmik ineriartornermi assingusunik takutitsipput. 2004-imiit 2005-imut assigiinngissummi kiisalu piitsuussutsimut qanissusermi annertuumik appariaateqartoqarnera pingaartumik malunnarpoq. 2005 aallarnerfigalugu akileraartarnermut inatsimmi allannguutit atuutsinneqalernerannik tamanna peqquteqarsinnaavoq.

Isertitanit akileraartussap akissarsiaasa ilanngaattissaa 40.000 kr.-miit 48.000 kr.-mut qaffanneqarpoq, nalinginnaasumillu akissarsianut ilanngaat 8.000 kr.-miit 10.000 kr.-nut qaffanneqarluni, akileraartarnermullu pct.-i 2 procentpointimik qaffappoq. Allannguutit isertitakinnerusut akileraarnikinnerulersippaat, isertitaqarnerusartullu akileraarnerusalutik, tamakkiisumilli isigalugu akileraarutit allannguuteqarujussuunngillat.

2020-mi isertitat aallaavigalugit suliffeqarnermut nunaqavissunut tapi akileraarutaasussaannngitsaq atuutsinneqalerpoq. Tapi *sulinermit ilanngaammik* taaguuteqartinneqartoq akunnattumik appasinnerusunillu isertitallit atoriaannarnik annertunerusunik isertitaqalernerannik tamanna kinguneqarpoq.

Immikkut maluginiaqquneqarpoq 2016-imiit 2017-imut nikeriarneq ilaatigut utoqqalinersiassanut nunani allaniittunut akiliilernermi akileraartalerneq pissutaasut ilagimmassuk. Tamanna assigiinngisitaarnut uuttuutunut 2017-imoortunut naatsorsuutunut sunniuteqarpoq.

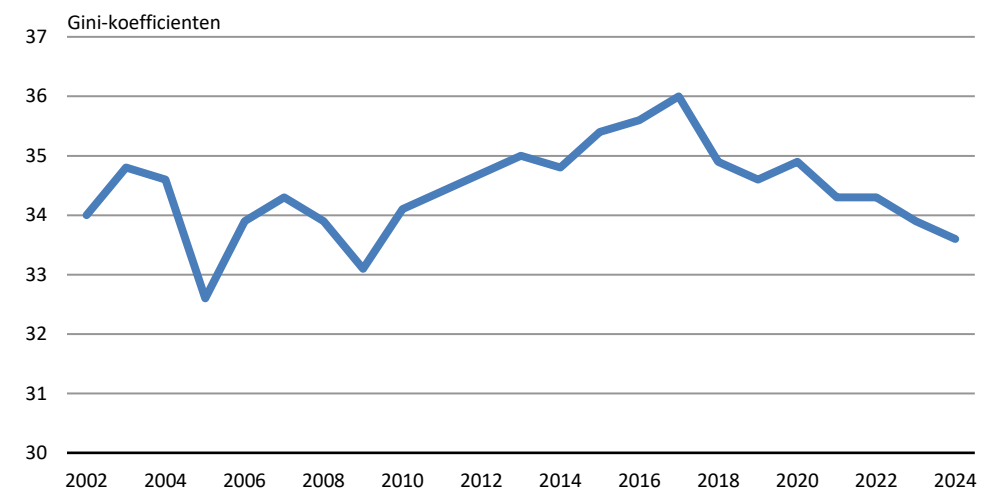
Gini-koefficienti

Assigiinngisitaarnut nassuiaat nunarsuarmi atorneqarnerpaaq tassavaq Gini-koefficienti, isertitat assigiinngisitaarneri Gini-koefficienti atorlugu takuneqarsinnaasarpooq. Koefficienti kisitsisaavoq 1-ip 100-llu akornaniittoq. Gini-koefficienti 0-imut qaninnerugaangami isertitat assigiinngisitaarneri annikinnerusarput, inuiaqatigiinnilu naligiissaarnerusumik isertitat inissisimasarlutik.

Kalaallit Nunaanni Gini-koefficienti 2002-miilli qaffakkiartuaarpoq, tamatuma takutippaa inuiaqatigiinni isertitat eqqarsaatigalugit nikingassut annertusiartortoq. 2017-imi qaffasinnerpaasimavoq 36,0-iulluni tamatumalu kingorna 2018-imi 34,9-mut aamma 2019-imi 34,6-imut apparsimalluni. 2020-mi nikingassut 2018-misut 34,9-mut qaffaqqippoo, titartagaq 6.1. takuuk. Kingullermik, uligissuseq appariarpoq 2021-2024-mut piffissami, 2009-miilli appasinnerpaaffianut.

2017-imi isertitat nikingassutaat piviusumi qaffasinnerpaajunngilaq. 2017-imi isertitat atoriaannaat naligiissinnerannut 2017-imi januaarip aallaqqaataani akileraarutigineqartalersut sulisitsisullu utoqqalinersiaqalernissamut Kalaallit Nunaata avataanut akileraarutaat tassani ilaammata. Taakku aatsaat 2018-imi immikkoortinneqarsinnaalerput, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup akileraarutitut nalunaarsuutaat malillugit, isertitat tamakkiisut katinneri, isertitat atoriaannaat aamma annertussusaat tassani piarneqarsinnaalermata. Titartagaq 6.1-imi takutinneqartumit 2017-imi assigiinngissutsip eqqortup annikinnerulaarsimanissaa tassani naatsorsuutigineqassaaq.

Titartagaq 6.1 Gini-koefficienti. 2002-2024

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNU101>

Pissutsit piviusut malillugit naligiivissortunik isertitalit akuttusoorujussuupput. Gini-koefficientip pitsaaqutigaa kisitsit ataaseq atorlugu isertitakinneqarpat isertitaqqortunerpaallu qanoq nikingatiginerannik

takutitsisinnaagami. Taamaasilluni ajornanngitsuaqqamik isertitat assigiinngisitaarnerat nassuiarneqarsinnaalersillugu.

Gini-koefficientimi isertitat qanoq qaffasitsiginerat koffecientimi apeqqutaatinneqannginnera taamaattoq ajoqutaavoq. Gini-koefficienti atorlugu takusinnaanngilarput piitsuunerpaat piitsuunerulersimanersut. Gini-koefficientili qaffakkiartoraangat takuneqarsinnaasarpog isertitaqqortunerpaat isertitaqqortusiartornerat isertitakinnerpaanut sanilliullugit sukkanerunersoq, taamatullu inuiaqatigiinnilu nikingassut annertusigaluttuinnartoq.

Piitsuussusermut qanissuseq

Piitsuussusermut qanissuseq tassaavoq piitsuussutsip inuiaqatigiinni inooriaatsimut uuttuunneqarnera. Piitsuussusermut qanittutut naatsorsorneqarput inuiaqatigiinni amerlanerusut akissaqartinneqartunut akissaqanngippata, isertitat tamakkerlutik nalingisa qeqqanni inissisimasutut taaneqarlutik. Innuttaasut affai appasinnerusunik isertitallit affaalu qaffasinnerusunik isertitallit isertitat nalingisa qeqqaniittoq annertussuseq atorlugu immikkoortinneqartarput.

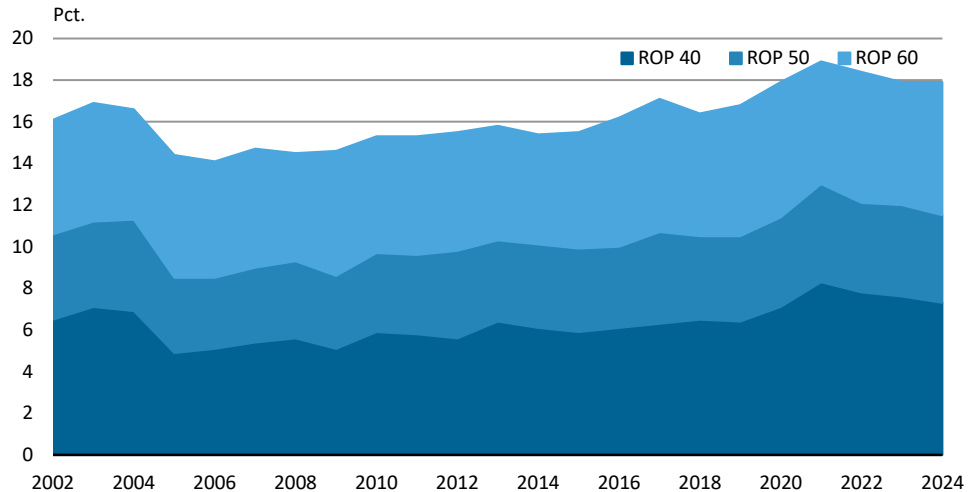
Piitsuussusermut qanissuseq uuttorniaraani isertitat kisiisa isigisariaqanngillat, pigisanit nalilinnit inuuniuteqarluni appasinnerusunik isertitaqarnissaq toqqarneqarsimasinnaammat. Massakkumuugallartoq Naatsorsueqqissaartarfimmit pigisat nalillit pillugit kisitsisitigut paasissutissiortoqartanngilaq, piitsuussusermullu qanissuseq ilaqutariinni isertitat atoriaannaat annertussusaat malillugit naatsorsorneqartarpoq.

2024-mi ilaqutariit isertitaanut nalunaarsuiffik ilaqutariinnik 28.290-inik imaqarpoq. Ilaqutariinni taakkunani inuit katillugit 53.542-iupput. Piitsuussutsimut qanissutsip kisinneqarnerani ilaqutariit ataasiaakkaat isertitaasa atoriaannaat annertussusaat ilaqutariinni inunnut tamanut agguanneqarput. Annertussusermut uuttuut atorlugu ilaqutariit atoriaannartut isertitaat inuit amerlassusaannut uuttorneqarpoq, ilaqutariinni pineqartuni inuit isertitaasa atoriaannaat annertussusaat assigiilersillugit.

Titartagaq 6.2-mi takutinneqarpoq isertitanut appasissunut killiliussat malillugit, isertitat nalingisa qeqqani 40 pct.-it, 50 pct.-it 60 pct.-illu ataanni inissisimasunut, kisitsineq. 2024-mi inuit 9.584-t, 18 pct.-inik annertussusillit, appasissunillu isertitallit isertitat nalingisa qeqqanni 60 pct.-it ataanni inissisimasutut. Isertitakinnerusunut isertitat annertussusiisa qeqqanni 60 pct.-illu ataanni inissisimasut tallimaagaangata ataaseq piitsuussusermut qanittumi inissisimasartoq tamanna isumaqarpoq.

Isertitanut appasinnerusunut killissaq isertitat annertussusii qeqqani 40 pct.-inut apparaanni 2024-mi inuit 3.909-it, 7,3 pct.-inik annertussusillit, piitsuussusermut qanittutut taaneqarsinnaapput. 2010-p kingornali taakku 5-8 pct.-inik annertussuseqartarput.

Titartagaq 6.2 Piitsuussusermut qanissutsit uuttuutaat. 2002-2024

Ilaqutariinni najugaqartunut ROP40, ROP50 aamma ROP60 isertitat tamakkerlutik nalingisa qeqqanni 40 pct.-it, 50 pct.-it aamma 60 pct.-it ataallugit isertitalinnut uuttuutaapput.

Malugiuk: Kisitsisit 2023-meersut aamma 2024-meersut kisitsisaagallarput.

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNIU101>

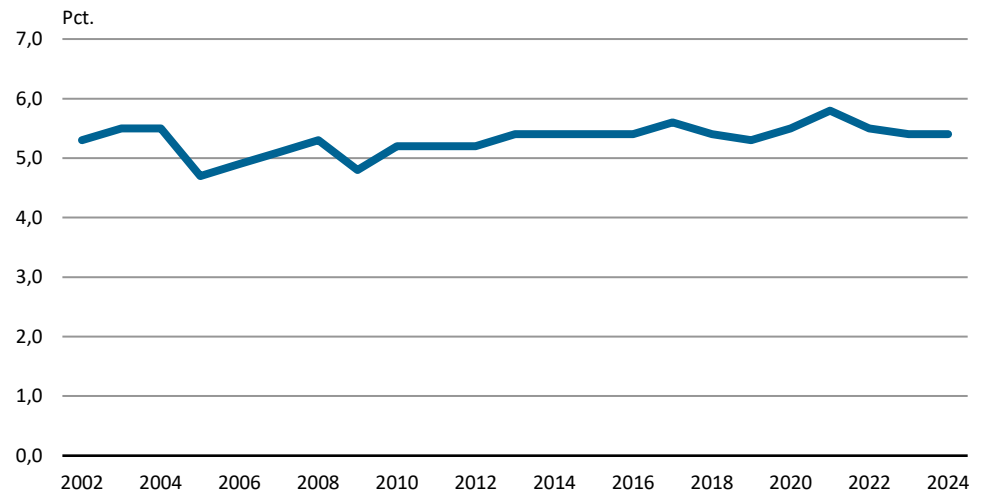
Isertitakkaat isertitakitsullu akornanni nikingassut (S80/20)

S80/20 nikingassutsinut uuttuutaavoq isertitaqqortunerpaat 20 pct.-ii aamma isertitakinnerpaat 20 pct.-iisa assigiinngissutaannik nassuiarneqartartoq.

S80/20 atorlugu takuneqarsinnaavoq ilaqutariit isertitaasa assigiinngisitaarneranni isertitaqarnerpaat aamma isertitakinnerpaat nikingassutaat. Uuttuut nunat tamalaat akornanni isertitat nikingassutaannut nassuiaatitut atorneqarajuppoq.

Isertitakitsut aamma isertitaqqortuut imminnut nikingassusaat Gini-koefficientimitulli ipput. 2024-mi Kalaallit Nunaanni S80/20 malillugu uuttuut 5,4-imiippoq, takuuk titartagaq 6.3. Tamanna ilaqutariit qaffasinnerusumik isertitallit ilaqutariinnit isertitakinnerusunit 5,4-imik qaffasinnerusumik atoriaannarnik isertititaqarnerannik isumaqarpoq.

Titartagaq 6.3 Ilaqutariit isertitakkaat isertitakitsullu akornanni nikingassut. 2002-2024

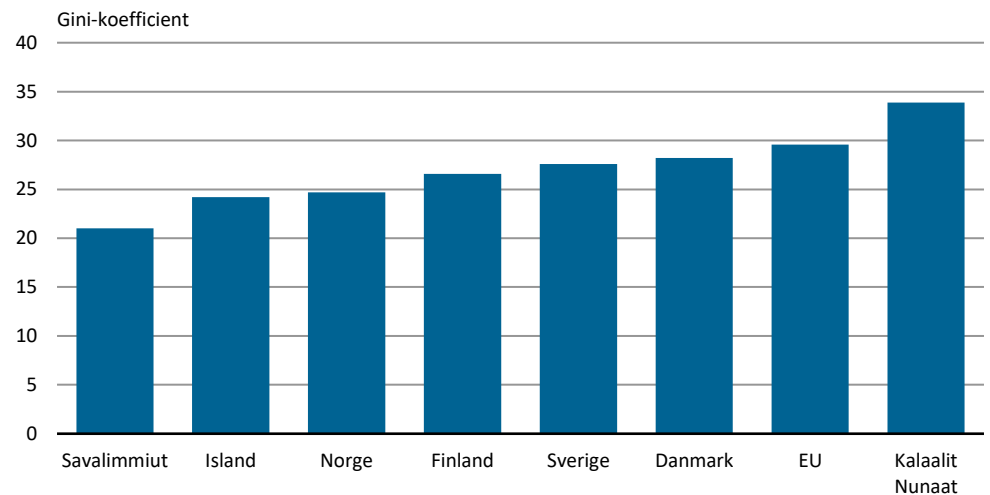

Titartakkami takutinneqarpoq S80/20, isertitaqqortunerpaat 20 pct.-iisa aamma isertitakinnerpaat 20 pct.-iisa nikingassusaat. S80/20 qaffasinnerugaangami nikingassut annertunerusarpoq, appasinnerugaangamilu annikinnerusarluni. Malugiuk: Kisitsisit 2023-meersut aamma 2024-meersut kisitsisaagallaput. Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNIU101>

6.2 Nunat tamalaat akornanni sanilliussineq

Titartagaq 6.4 aamma 6.5 malillugit Kalaallit Nunaanni ilaqutariit akornanni isertitat nikingassutaat, piitsuussusermut qanissutsimi kisitsisit assigalugit, nunanut avannarlernut allanut sanilliussinermi qaffassissusaat annertuneruvoq.

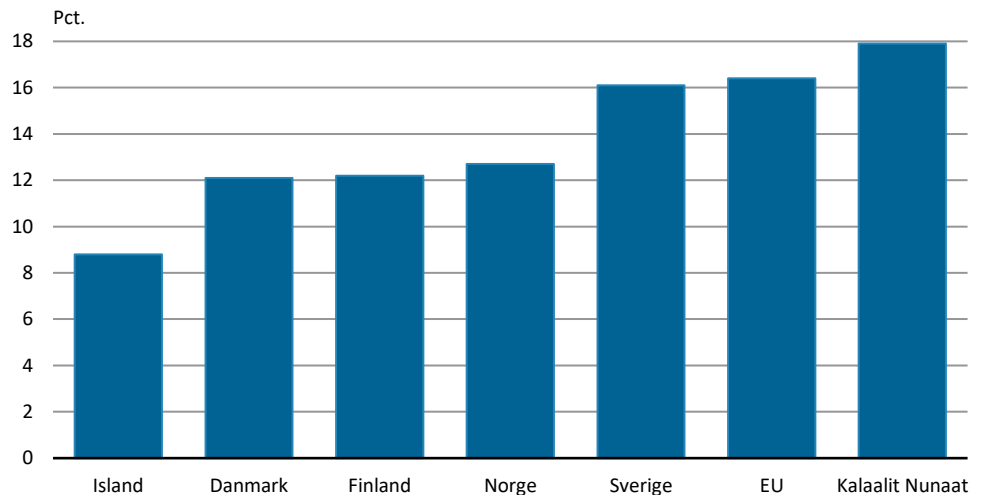
Titartagaq 6.4 Nunani Avannarlerni EU-milu Gini-koefficienti

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNIU101>, EU-SILC aamma Nordisk Ministerråd.

Titartagaq 6.5-imi takutinneqarpoq piitsuussusermi qanissuseq isertitanut killigtitani isertitat tamakkiisut annertussusiisa qeqqani 60 pct.-it ataallugit inissisimasunut. Nunat ilanngunneqarsimasut akornanni Kalaallit Nunanni piitsuussusermut qanissuseq qaffasinnerpaavoq. Sverige-mi piitsuussusermut qanissuseq EU-mi agguaqatigiissitsinertulli annertutigaaq, kisianni Island-imiit, Danmark-imiit, Finland-imiit Norgemiillu annertunerulluni.

Titartagaq 6.5 Nunani Avannarlerni EU-milu piitsuussusermut qanissuseq

Malugiuk: Kalaallit Nunaannut kisitsisit kisitsisaagallarput. Piitsuussusermut qanissutsimut uuttuut ROP60 malillugu ilaqutariinni inissisimasut isertitat annertussusiisa qeqqanni 60 pct. ataallugu isertitallit uani takutinneqarput.

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNIU101>, EU-SILC aamma Nordisk Ministerråd.

Nunat tamalaat akornanni sanilliussinerit mianersuunneqassapput. *The European Union Statistics on Income and Living Condition* (EU-SILC)-mi nikingassutsinut naleqqersuutit maleruagassallu sapinngisamik najoqqutarineqartartut, assigiinngissitaartunik naatsorsuineri periuseqarsinnaammata. Kalaallit Nunaanni aamma Danmark-imi, nunat ataasiakkaat assigalugit, isertitat positiviusut aamma negativiusut tamaasa nikingassutsinut misissuineri ilanngunneqartarput. Taassuma saniatigut Kalaallit Nunaanni piniarnermi aalisarnermilu pisanik immiut pilersorneq aningaasaqarnikkut tapertaasartoq annertuvoq, isertitat kisitsisitigut paasissutissaannik naatsorsuineri ilanngunneqartanngitsoq.

6.3 Ilaqutariit meerartallit akornanni isertitat agguataarneqarneri

Immikkoortumi matumani ilaqutariit minnerpaamik ataatsimik 18-illu ataallugit ukiulimmik meerartallit Gini-koefficienti malillugu naatsorsuutaat. Immikkoortoq 6.1-imi nassuiarneqareersutut kisitsineri periaaseq atorineqarpoq.

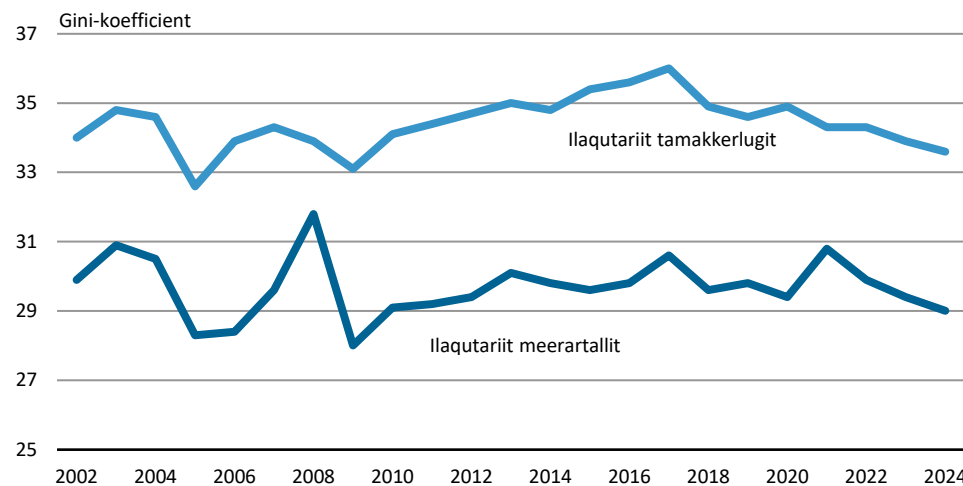
Nuna tamakkerlugu Gini-koefficientimi ineriartornermi inissisimaneq aamma ilaqutariinnut meerartalinnut atuuppoq, takuuk titartagaq 6.6. Ilaqutariinni meerartalinni Gini-koefficienti, nuna tamakkerlugu ilaqutariit tamakkerlutik isertitaannut naatsorsuutinit tamanit, appasinnerusumik inissisimavoq, tamannalu ilaqutariinni inunnut tamanut isertitat naligiissaartumik agguanneqarsimanerinit takussutissaavoq.

2008-mi ilaqutariinnut meerartalinnut Gini-koefficienti qaffakkiartuaarsimavoq, ilaqutariit meerartallit akornanni isertitat nikingassutaasa annertunerunerannik isumaqartumik. Ukiumilu pineqartumi takuneqarsinnaavoq ilaqutariinni tamani killormut nikingassut annikinnerulerluni ingerlasimasoq. 2008-mi, 2007-mut 2009-mullu naleqqiullugit, nikingassutsip annertunerulernera ilaatigut akileraarutaasussaangitsunik pisortanit ikiorsiissutit annikinnerusut naatsorsorneqarsimanerannik nassuiarneqarsinnaavoq. Taamaattumik 2008-mi ilaqutariit meerartallit akornanni isertitat nikingassutaat annertoq

pisortanit ikiorsiissutaasartut naatsorsuutitut ilanngunneqarsimannginnerat tassani peqqutaaqataasinnaavoq.

Titartagaq 6.6 malillugu 2024-mi ilaqutariit tamakkerlutik kiisalu ilaqutariit meerartallit akornanni nikingassutaat qaffariarsimavoq.

Titartagaq 6.6 Gini-koefficienti. 2002-2024

Najoqqutaq: Isertitanut nalunaarsuiffiit ilaqutariinnut tunngasunik immikkut naatsorsuineq.

7. Periaaseq taaguutillu

7.1 Siunertaq

Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissani inuiaqatigiinni isertitat qaffasissusaat aamma agguataarnerisa erseqqissarneqarnissaat siunertaavoq. Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissat aamma inuiaqatigiit ataqatigiissinneranni eqimattani assigiinngitsuni isertitat erseqqissarneqarput – assersuutigalugu siuaassutsinut, ukioqqortussutsinut aamma inunngorfimmut immikkoortiternerini. Ukiut ingerlanerini isertitat ineriartornerat ukiunut siullernut ataqatigiissinnerisigut ersersinneqarsinnaapput. Ilaqutariit assigiinngitsut isertitaat aamma isertitat akileraarutaasussat aamma isertitanit akileraarutit erseqqissarneqarput.

Erseqqissaatigineqassaaq isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissat tamakkiisumik pigissaarnermik atuinissamullu periarfissanik takutitsinngimmata. Assersuutigalugu pigisat nalillit namminerlu pilersornermut tunngasut paasissutissanut ilaanngillat. Kiisalu kisitsisitigut paasissutissat sulinermi aningaasarsianut paarlaanneqannginnissaat.

7.2 Nalunaarsuutit tunngaviusut

Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissanut innuttaasut akileraaruteqartussatut inaarutaasumik naatsorsuutaat (S31) aamma ukiumi pineqartumi Kalaallit Nunaanni najugaqarsimasut akornanni akileraarutissanut naatsorsuutit tunngaviupput. Taakku saniatigut innuttaasut akileraaruteqartussatut inaarutaasumik ukiuni kingullerni marlunni naatsorsuuttaat, iluarsaanneqarsimasut ilanngullugit suliarineqarput.

Taakku tunngavigalugit Naatsorsueqqissaartarfik nalunaarsuutsinik pingasunik pilersitsivoq:

- Inuit isertitaasa nalunaarsuiffiat
- Ilaqutariit isertitaasa nalunaarsuiffiat
- Isertitat akileraarutaasussat nalunaarsuiffiat

Nalunaarsuiffiit pingasut tamarmik immikkut namminerisamik isertitanut paasissutissani tunngavigineqarput. Immikkoortuni tulluittuni nalunaarsuiffinni pineqartuni kisitsisinilu pilersinneqartut pillugit kiisalu sammisani ataasiakkaani ajornartorsiutaasinnaasut sammineqarput.

7.2.1 Inuit isertitaasa nalunaarsuiffiat

Inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat isertitat pillugit nalunaarsuiffimmi pingaarnerpaajuvoq. Inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat naammassillugu suliarineqarnerata kingunaa atsaat ilaqutariit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat suliarineqarsinnaavoq. Naatsorsueqqissaartarfiup inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffianut isertitat akileraarutitaqanngitsut ilannguttarpai. Taamaaliornermi inunnik isumaginninnermut nalunaarsuiffik aamma ilinniagaqarnersiutinut nalunaarsuiffik ilanngunneqartarpoq. Pisortat akileraarutitaqanngitsumik ikiorsiissutaat tassaapput; ineqarnermut tapit, meeqqanut tapit, meeqqanut tapit allat, utoqqalinnermi aamma siusinaarluni soraarnerussutisianut tapit akileraarutitaqanngitsut, pisortanit ikiorsiissutit aamma ilinniagaqarnersiutit.

Inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat annerpaamik uani saqqummersitami tunngavigineqarput. Isertitat akileraarutillu saniatigut nalunaarsuiffik suaassutsinik, ukioqqortussutsinik, najugaqarfinnik il.il. aamma imaqarput.

Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissat inunnik nalunaarsuiffimmiittunik imaqarput, inuit ipineqartut ukiumi pineqartumi akileraartussaataapput tamakkiisumik, ukiullu naanerani 15-inik ukioqalereersimasuussallutik. Taakku piumasaqaatit saniatigut Naatsorsueqqissaartarfiup inunnut nalunaarsuiffiani ukiup pineqartup aallartinnerani aamma naanerani allassimasuutigineqartussaavoq.

2024-mi nalunaarsuiffik tunngaviusoq 50.203-nik isertitanut paasissutissanik imaqarpoq. Taakkunanga inuit 42.854-t (85 pct.) piumasaqaatigineqartut angusimavaat – tamakkiisumik akileraartussaataaneq, ukiup naanerani 15-inik ukioqalersimanissaq aamma ukiup pineqartup aallartinnerani aamma naanerani Kalaallit Nunaanni najugaqarsimanissaq, taakkuuppullu isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissani tunngavigineqartut.

7.2.2 Ilaqutariit isertitaasa nalunaarsuiffiat

Inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat naammassillugu suliarineqareernerani aatsaat ilaqutariit isertitaasa nalunaarsuiffiat suliarineqarsinnaavoq. Inuit isertitaanut nalunaarsuiffik Naatsorsueqqissaartarfiullu inunnut saniatigullu ilaqutariinnut nalunaarsuiffii tunngavigalugit ilaqutariit isertitaat katiterneqartarput, ilaqutariit isertitaat ataatsimut naatsorsorneqartarlutik taamatullu isertitanit akileraarutissaat naatsorsorneqartarlutik.

Ilaqutariit isertitaanut nalunaarsuiffimmut ilanngunneqartarput ilaqutariit ukiumi pineqartumi minnerpaamik ataatsimik 15-inik ukioqalereersimasumik tamakkiisumik akileraartartumik ilaqartut, taannalu ukiup aallartinnerani naanerani Kalaallit Nunaani najugaqarsimassaaq.

Ilaqutariit assigiinngitsunik amerlassuseqartarnerat katitigaanerisalu assigiinnginnerat pissutigalugu isertitallu pivusorsiornerusumik sanilliussinnaanissaat anguniarlugu isertitat atoriaannaat naligiissarneqarnerat atorineqarpoq – taanna pillugu immikkoortoq 7.8 atuaruk.

2024-p naanerani Kalaallit Nunaanni ilaqutariit 31.684-usimapput. Taakkunannga 28.290-it, 89 pct.-inik annertussusillit, ilaqutariit isertitaasa nalunaarsuiffiannut ilaapput. 3.394-it ilaqutariit isertitaasa nalunaarsuiffiannut ilaangilat. Ilaqutariinni taakkunani piumasaqaatit; tamakkiisumik akileraartussaataaneq, 15-ileereersimanissaq, ukiullu pineqartup aallartinnerani naanerani Kalaallit Nunaanni najugaqarsimanissaq, anguneqarsimanngillat.

Ilaqutariit isertitaat pillugit paasissutissat inuiaqatigiinni atuisinnaanermut periarfissanik takutitsisuusinnaavoq. Taassuma saniatigut nalunaarsuiffik atorlugu inuiaqatigiinni *isertitat assigiinngissitaarnerat* ersersinneqarpoq. Ilaqutariit isertitaanut nalunaarsuiffik pillugu Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaani www.stat.gl-imi saqqummersitaq kingulleq innersuunneqarpoq.

7.2.3 Isertitat akileraarutaasussat nalunaarsuiffiat

Isertitat akileraarutaasussat nalunaarsorsimaffianiipput inuit ukiup ingerlanerani akileraaruteqartussat tamarmik, najugaq akileraarutissallu annertussusaat peqqutaatinnagit. Isertitat akileraarutaasussat nalunaarsorsimaffii atorlugit isertitat akileraarutaasussat katinneri immikkut soqutiginarput, aningaasaqarnerullu pissusaanut uuttuutaasinnaalluni. Inuillu isertitaannut imaluunniit isertitat agguataarneqarnerinut tulluartaunani.

7.3 Soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqiissutit Kalaallit Nunaata avataani inissisimasut

2017-imi januaarip aallaqqaataani soraarnerussutisiassat Kalaallit Nunaata avataanut inissinneqarsimasut Kalaallit Nunaanni tamakkiisumik akileraartussaataasunit akileraarutigineqartalerput:

- Kalaallit Nunaata avataani soraarnerussutisiassanik akiliinermi ilanngaait atorunnaarput, aamma
- Kalaallit Nunaata avataanut sulisitsisup soraarnerussutisiassanut akiliutai akileraarutigineqartalerput.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup allannguut ima suliarivaa:

- Kalaallit Nunaata avataanut soraarnerussutisiassanut akiliutit akileraarutinut ilaajunnaartinneqarput aamma
- 2017-imiit Kalaallit Nunaata avataanut sulisitsisup soraarnerussutisiassanut akiliutigisartagai isertitatut

akileraarutaasussatut ilanngunneqarput. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmi aatsaat 2018-imi nalunaarsorneri takuneqarsinnaalerput.

Kalaallit Nunaata avataanut soraarnerussutisiassanut akiliutit akileraarutitallit isertitani akileraarutaasussat Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit naatsorsorneqartartuni kisiisa pinnagit isertitanit allanit peerneqartarput. Danmark Statistik aamma taamatut suleriaaseqarpoq, sulisitsisut soraarnerussutisiassanut akiliutigisartagaat isertitanut suliaqarnermut ilanngunneqarpoq ajorput, inummut pineqartumut atorineqarsinnaannginneri pissutigalugit.

Soraarnerussutisiassanut akiliutit akileraarutaasussat – akileraartarnermi maleruagassat malillugit – isertitanut akileraarutaasussanut ilanngunneqartarput. Akerlianilli isertitanut naatsorsuinernut allanut ilanngunneqassanngillat, inummut pineqartumut atorineqarsinnaannginneri pissutigalugit.

Taamaasilluni sulisitsisunit soraarnerussutissiaqalernissamut Kalaallit Nunaata avataanut akiliutit 2017-imi isertitanut akileraarutaasussanut ilanngunneqarput, aatsaalli 2018-imi takuneqarsinnaanngorlutik; isertitat tamakkiisumik katinnerini imaluunniit isertitat atoriaannaat naatsorsuutaanni ilaanngillat.

7.4 Isertitat atoriaannaat aamma isertitat immikkuullarissut

Isertitat atoriaannaat tunngavigalugit inuup imaluunniit ilaqutariit atuisinnaanerat uuttorneqarsinnaasarpog. Isertitat atoriaannaat inuup imaluunniit ilaqutariit ineqarnermut, atuinernut imaluunniit sipaagaqarnermut atorsinnaavai, taakkuullutillu akileraareerluni, ernianut akileereerluni akilersuutinullu akileereerluni isertitat. Ilaatigut sulinermit ilannga at isertitanut atoriaannarnut ilanngunneqartarput.

Ataani takuneqarsinnaavoq isertitat atoriaannaat naatsorsorneri. Siullermik inuussutissarsiornermit isertitat, pisortanit ikiorsiissutit, soraarnerussutissiaqalernissamut nammineerluni sipaakkat aamma pigisanit nalilinnit isertitat katinneqartarput, taakku tamarmik akileraannginnermi nalunaarutigineqarsimasuussapput. Taakkunaannga akileraarut, ernianut akiliutit aamma akilersuutinut akiliutit peerneqartarput. Sulinermit ilanngaatin akiliutit taakkununnga ilanngunneqassapput.

Takussutissiaq 7.1 Isertitat atoriaannaat – agguaqatigiissillugu 14-ileereersimasunut. 2024

	Kr.
Inuussutissarsiornermit isertitat	264.380
+ Pisortanit ikiorsiissutit	29.419
+ Soraarnerussutisiassat nammineq sipaakkat	5.311
+ Pigisanit nalilinnit isertitat, ilanngaateqanngitsut	1.057
- Ernianut aningaasartuutit	7.131
- Isertitanit akileraarutit	103.556
- Akilersuisussaataitanermut akiliut	124
+ Sulinermit ilannga at	2.125
= Isertitat atoriaannaat	191.342

Isertitat atoriaannartut naatsorsuutigineqartarput inummit immaqaluunniit ilaqutariinnit isertitat atuineri atorineqarsinnaasut imaluunniit sipaarneqarsinnaasut.

Ineqarnermut akiliutit, a-kassemut imaluunniit suliaqarfimmi kattuffinnut akiligassat, angalanernut allanulluunniit akiligassat isertitanit atoriaannarnit ilanngaatigineqarneq ajorput, inuit imaluunniit ilaqutariit nammineeirlutik annerusumik minnerusumilluunniit taakku aqussinnaasarmatigit.

Akilersuisussaataaerneruili akiliutit, pinngitsoorani akiligassaaneri pillugit, taamaasillunilu sumut atorusunnerlugit nammineq aalajangersinnaanagit, naatsorsuutini peerneqartarput.

Sulineruullu ilanngaatit isertitanut atoriaannarnut ilanngunneqarsinnaasarpur.

Naatsorsueqqissaartarfimmit isertitat tamaasa eqqarsaatigalugit inuup inuunera naallugu isertitatut ataatsitut aningaasat atorsinnaanerinit periarfissaqalerneru qulakkeerneqartarput. Assersuutigalugu suliffimmiit soraarnerussutisiassat pinngitsoorani pigineqartussat aatsaat utoqqalinersiaqalerneru pineqartarput, inuup nammineeirluni utoqqalinersiaqalernissaminut sipaagai akiliineruut ilanngunneqartarput.

Naatsorsueqqissaartarfiup isertitat atoriaannaat pillugit naatsorsuutai amigaateqarput. Isertitani atoriaannarni aamma isertitani kisitsisitigut paasissutissani allani ilaanngillat:

- Aningaasat atornagit imminut pilersorsineq, piniarneruut aalisarneruillu.
- Akileraarutitaqanngitsumik sulineru akissarsiat.
- Kingornussarsiat, tunissutisiat aamma ilaquttanit aningaasatigut ikiorsiissutit.
- Lotto-mi eqquinerit aamma pinnguaatiniillu allanit eqquinerit.
- Sillimmasiisarfinniit aningaasat taarsiissutit.
- Sulisitsisunit aquuneqartut utoqqalinersiaqalernissamut akiliutit.
- Namminerisamik utoqqalinersiaqalernissamut sipaagaqarneruut iluanaarutit ingerlaavartut.
- Piffissaq eqqornagu utoqqalinersiaqalernissamut pappialaatit nalillit tiguneqarsimasut aamma piffissaq eqqornagu utoqqalinersiaqalernissamut sipaakkat tiguneqarsimasut.
- Pikkorissaasunut allanullu tapit.
- Inigisap nalingata annertusinerata aamma annikillineranit allannguummit iluanaarutit/annaasat.
- Akilersuutinit tapit siusinaarluni akiliutigineqartut aamma meeqqanut tapit.

7.5 Isertitat pillugit kisitsisinik saqqummiussineq

Inuit isertitaat pillugit aamma ilaqutariit isertitaat pillugit nalunaarsuutit sammisanik assigiinngitsunik 31-nik imaqarput. Taakkunaannga sammisat 28-usut Naatsorsueqqissaartarfiup Kisitsisaataasiviatigut

saqqummersinneqartarput, takussutissiaq 7.2 takuuk. Inuit isertitaanut aamma ilaqutariit isertitaanut tunngasut sammisat pingasuusut saqqummersinneqanngitsut Naatsorsueqqissaartarfiup nalunaarsuutaaniittut:

- Suliffeqarfimmi iluanaarutit
- Tulaassat, suliffeqarfimmi iluanaarutit ilanngaataqanngitsut
- Pisortanit ikiorsiissutit akileraarutitaqanngitsut isertitatut tunniunneqartut katillugit

Takussutissiaq 7.2 Inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat atorlugu isertitanik assersuutitut itisiliineq. 2024

	Isertitat suussu- saat malillugit	Isertitat annertussusaat	Isertitalinnut tamanut agguaqati- giissillugu	Isertitat suussusaat malillugu agguaqatigiis- sillugit
	Amerlass.	1.000 kr.	Kr.-nngorlugit	
1 Isertitat atoriaannaat (2-23-24-25)	42.259	8.199.749	191.342	194.036
Isertitat akileraannginnermi allanullu akiliinnginnermi				
2 (3+8+19+20)	42.099	12.863.367	300.167	305.550
3 Inuussutissarsiutit isertitat (4+5+6+7)	35.531	11.329.748	264.380	318.869
4 Akissarsiat, sulilluni tunissutisat assigisaallu	33.766	10.297.482	240.292	304.966
5 Suliffeqarfiit sinneqartoorutaat	4.431	929.997	21.702	209.884
6 Nunanit allanit isertitat	850	13.392	313	15.755
7 Akissarsiarititat aamma B-isertitat allat	3.847	88.877	2.074	23.103
8 Pisortaqarfinit isertitat ikiorsiissutit (9+12+16)	18.725	1.260.717	29.419	67.328
Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit, pisortat ikiorsiissutaat				
9 assigisaallu (10+11)	5.456	134.358	3.135	24.626
10 Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit	4.323	92.658	2.162	21.434
11 Pisortanit ikiorsiissutit	2.296	41.700	973	18.162
12 Ikiorsiissutit allat (13+14+15)	10.695	268.704	6.270	25.124
13 Ilinniagaqarnersiutit	4.454	141.993	3.313	31.880
14 Ineqarnermut tapit	4.257	87.839	2.050	20.634
15 Meeqqanut tapit	4.523	38.873	907	8.594
16 Pisortanit soraarnerussutisat (17+18)	6.914	857.655	20.013	124.046
17 Pisortanit utoqqalinersiat	4.350	542.340	12.656	124.676
18 Pisortanit siusinaartumik soraarnerussutisat	2.856	315.314	7.358	110.404
19 Tjenestemandspensionit, ATP aamma utoqqalinersiat namminersortunit	3.660	227.612	5.311	62.189
20 Pigisanit nalilinnit isertitat, tamarmiusut (21+22)	36.985	45.289	1.057	1.225
21 Ernianit isertitat	36.969	31.715	740	858
22 Pigisanit nalilinnit allanit isertitat (aktianit allaniillu isertitat)	366	13.574	317	37.088
23 Ernianut aningaasartuutit	27.538	305.607	7.131	11.098
24 Isertitanit akileraarutit katillugit	36.834	4.437.771	103.556	120.480
25 Akilersuutitut akiliutit	26.925	91.049	2.125	3.382
26 Akilersuisussaataatanermut akiliutit	135	5.332	124	39.496
- Isertitat atoriaannaat naligiissinneri (immikkut ilanngussaq)	41.796	9.179.942	214.214	219.637
- Isertitat akileraarutaassat (immikkut ilanngussaq)	42.574	12.334.699	287.831	289.724

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Takussutissiami 7.2-mi takuneqarsinnaasunut 28-nut sammisanut paasisutissat assigiinngitsut atorlugit itisiliissutit Naatsorsueqqissaartarfiup Kisitsisaataasiviani pissarsiarineqarsinnaapput. Itisiliinermut

atorneqarsinnaasut nutaat takussutissiami 7.2-imi takutinneqartut saniatigut paasissutissat pineqarsinnaapput:

- Inuit isertitaat tunngavigalugit (Amerlassusaat)
- Isertitat annertussusaat (1.000 kr.)
- Inuit isertitaasa agguaqatigiissinnerat (kr.)
- Inuit isertitaat tunngavigalugit agguaqatigiissinnerat (kr.)

Ilaqutariit isertitaat pillugit paasissutissat aamma kisitsisaataasivimmi pissarsiarineqarsinnaapput.

Inuit (imaluunniit ilaqutariit) amerlassusaat, ukiumi naatsorsuiffiusumi pineqartut, inuit isertitaat tunngavigalugit agguaqatigiissinnerat (kr.) ima naatsorsorneqarsinnaapput:

Inuit amerlassusaat=

Isertitat annertussusaat (1.000 kr.)

Inuit isertitaat tunngavigalugit agguaqatigiissinnerat (kr.)

Malugiuk, Naatsorsueqqissaartarfiup Kisitsisaataasiviani kisitsisit tabeliniittut ilisarinnissinnaannginnissamik piumasaqaatitaqarmata.

Naatsorsueqqissaartarfiup inuit imaluunniit ilaqutariit tallimaniit

ikinnerugaangata Naatsorsueqqissaartarfiup pineqartut

ilanngussinnaajunnaartarpaat. Taamaattut isaasat ("..") atorlugit

nalunaarutigineqartarput. Kisitsisaataasivimmi decilikkaarlugit 10.decilimi

tamanna atortinneqanngilaq, annerpaamik isertitallit eqqarsaatigalugit.

7.6 Isertitat agguataarneqarnerini periaaseq

Isertitat assigiinngisitaaneri itisiliilluni misissuineri The European Union

Statistics on *Income and Living Conditions* (EU-SILC)-imi periutsit

tunngavigineqarput. Taakku EU-mi inuit atugarisaasa misissuineri

suleqatigiilluni suliaapput, isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissiornerit

tassani annerusumik pineqarlutik. SILC-mi kisitsisitigut paasissutissiorneri

naleqqersuutit assigiinngitsut sammeneqarput, taakkunanga Kalaallit

Nunaanni isertitat assigiinngisitaarnerisa naatsorsuutaat atorneqarluni.

Nunanut allanut sanilliussisinnaaneq

SILC atorlugu Kalaallit Nunaat Danmark assigalugu isertitat immikkuullarissut

qulakkeerneqarput, positivit aamma negativit tamakkerlugit

ilanngunneqarnerini.

Isertitat negativiusut tamakkiisumik ilanngunnerisigut, Kalaallit Nunaanni

isertitat ilumoornerusumik ersersinneqarput. Kisianni akerlianik

sanilliussinissamut ajornartorsiortitsillutik, nunat ilaasa isertitat negativiusut

nalunaarsorsinnaanngimmatigit. Tamanna isertitat negativiusut

akilerarutiniq nalunaarsuiffimmut nalunaarutigineqarsinnaannginnerannik

pissuteqarsinnaavoq, imaluunniit nunanit pineqartunit isertitat negativiusut

akuerineqarsimannginnerat, taamaasillunilu 0-inngortiinnarneqartarlutik.

Nunani amerlasuuni SILC misiligitut annikitsumik atorneqarpoq.

Inuit pisortat atuinerinik assigiinngitsunik atuinerisa assigiinngitsuusarneri –

tassa pisortanit inunnut ikiorsiissutit – pissutaallutik nunat marluk isertitaasa

assigiinngissutaanik sanilliussineq atuisinnaanermut assigiinngissutsinik erseqqissaasinnaanera ilumoortuuseq oqaatigineqarsinnaanngilaq. Kalaallit Nunaanni pisortat ikiorsiissutitut annertuumik atuisarpoq, taamaammallu nunanut avannarlernut sanilliunneqarsinnaalluni. Kisianni, nunani marlunni pisortat ikiorsiissutaanik inuit atuinerat assigiittutut isikkoqaraluartoq, isertitat eqimattakkuutaarnerini assigiinngitsorujussuusinnaapput.

Nunanut tamalaanut allanut sanilliussinissamut killilersuisoq alla tassaavoq, isertitat aningaasanik naleqanngitsut Kalaallit Nunaanni isertitanut nalunaarsuiffinnut ilanngunneqanngitsut. Taamatulli periuseqarneq SILC-mi suleriaaseq pissutaavoq, isertitat aningaasanik naleqanngitsut ilanngunneqarneq ajormata.

Kalaallit Nunaannili inuit ilaasa akornanni isertitat aningaasanik naleqanngitsut, assersuutigalugu piniarnermit pisanit aamma aalisarnernit pisanit, atuinissamut tapertaalluartaupput. Tamanna isertitakinnerusuni annertunerusumik atuussimaguni, isertitat nikingassutaat, taamatullu piitsuussusermut qanissuseq annikinnerusimassaaq, saqqummersitami matumani paasissutissiissutigineqartuninngarnit.

Piniakkanik aalisakkanillu nammineq pisanit atuineq qanoq sunniuteqartiginersoq erseqqissumik nalilernerqarsinnaanngikkallarpoq.

7.7 Ajoqutit

Kalaallit Nunaata inukinnera pissutaalluni piffissap ingerlanerani sanilliussinerni nikingassutsit annertusarput. Nikingassutsillu annertunerulersarput inuit ikittunnguit pineqartillugit. Taamaattumik ukiut ingerlanerini allanngorluinnartoqarsimagaangat inerniliinerit mianerilluinnaaqqissaartariaqarput. Immikkoortumi 7.3-mi allaaserineqartut malillugit isertitat aalajangersimasut, isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissanut ilanngunneqanngillat.

7.8 Taaguutit

Akileraannginnermi isertitat tamakkiisut inuussutissarsiummit isertitat, pisortat ikiorsiissutaat, namminerisamik utoqqalinersiassanut katersat aamma pigisanit nalilinnit isertitat tamakkerlutik katinneri. Taakkuupput inuup imaluunniit ilaqutariit akileraannginnermini, ernianut akiliinnginnerminni allanullu akiliinnginnerminni isertitaat. Isertitat negativiusut tassaapput suliffeqarfiit amigartooruteqarsimasut isertitaat imaluunniit inuup aktianik annaasaqarujussuarnermi isertitai. Akileraaruteqannginnermi isertitat tamakkerlugit tamakkiisumik nalunaarutigineqarsimannginnerat pissutaalluni ilaatigut amigaateqarput. Akileraarutitaqanngitsumik sulineq, kingornussat, lotto-mi assigisaanillu eqquinerit nalunaarutigineqarsimanngillat, takuuk immikkoortoq 7.4.

Isertitat akileraarutaasussat Akileraarnermut inatsisit malillugit akileraarutaasussat, taakku tunngavigalugit tamakkiisumik akileraarutit naatsorsorneqartarput. Inatsisit malillugit ilanngaattissaq isertitanit peereerpat, isertitat akileraarutaasussat sinnerutissapput. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit S31-ni nalunaarsuutit malillugit isertitat akileraarutaasussat kisinneqarput.

Sulinermut ilanngaat tapisiaavoq, akileraarnissamut tunngaviusumik naatsorsuinermit atorineqartarluni, 2020-mi akileraarnissamut ukiorititaasumi atorineqalerpoq. Sulinermit isertitat tunngavigalugit ilannga at naatsorsorneqartarpoq. Sulinermit ilannga at annertusisarpoq isertitat apparaangata, taamaasilluni sulisut isertitakinnerusut aamma akinnattumik isertitallit ukiumut aningaasat atorsinnaasaat annertusineqarlutik. Sulinermit ilannga at akileraarutaasussaannngilaq, akileraarpallaarsimanermilu aningaasanik utertitsineq assigalugu utertinneqartarlutik. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit akileraarutini akiliinikipallaartoqarsimatillugu sulinermit ilannga atip ilaa imaluunniit tamakkerlugu atorineqarsinnaavoq, akileraarutini akiliinikipallaarsimanerup annikillissinnaanun.

Isertitat atoriaannaat inuup imaluunniit ilaqutariit isertitai atoriaannaat. Isertitat atoriaannaat naatsorsorneqartarpoq isertitat tamakkerlugit naatsorsorneqarneri assigalugit. Isertitat atoriaannaat naatsorsorneqartarpoq, akileraannginnermi allanillu akiliinnginnermi inummut ilannga atit, isertitanit akileraarutit aamma akilersuutitut akiliutit peerlugit. Isertitat atoriaannaat pillugit immikkoortoq 7.4 takuuk.

Isertitat atoriaannaat annertussusaat ilaqutariit akornanni isertitat nikingassusaat naatsorsorniarlugu atorineqartarpoq. Isertitat atoriaannaat, ilaqutariinni inuit amerlassusaat aamma ilaqutariinni inuit ukioqqortussusaat atorlugit isertitat atoriaannaat naligiissinneqartarput. Ilaqutariit assigiinngitsut akornanni isertitat assigiinngissutaat taamaasilluni sanilliunneqarsinnaasarpoq.

Annertussutsinut uuttuutit ilaqutariinni inuit amerlassusaat aamma ilaqutariinni inuit ukioqqortussusaat atorlugit isertitat atoriaannaat uuttuutaat naatsorsorneqartarput. Oqimaalutaq OECD standard malillugu naatsorsorneqartarpoq, inoqutigiinni inersimasooq siulleeq 1-mik oqimaassusilerneqartarpoq. Allanik inersimasooqaraangat inersimasooq ataaseq 0,5-imik oqimaassusilerneqartarpoq, meeraq ataaseq 0,3-mik oqimaassusilerneqartarluni. Ilaqutariit marlunnik inersimasortallit meerartaqanngitsut isertitaasa naligiissinnerat 1,5-iussaaq, inersimasooq ataaseq marlunnik 15-it ataallugit ukiulinnik meeralik 1,6-iussalluni.

Isertitat pisissutaasinnaasut – aamma aningaasanik pisissutaasinnaasunik taaneqartut – isertitat qaffasissusiisa aamma akit qaffasissusiisa ataqatigiinnerat isertitanut pisissutaasinnaasunut tunngassuteqarpoq. Isertitat qaffakkaangata atuinissamut periarfissat aamma qaffattarput, akierlianik akit qaffakkaangata atuinissamut periarfissat annikillisarput. Isertitat qaffarnerat akinit qaffasinneruppat oqartoqartarpoq isertitat pisissutaasinnaasut qaffattut. Akierlianik akit qaffarnerat isertitanit qaffasinneruppat isertitat pisissutaasinnaasut appartarput. Isertitat pisissutaasinnaasut takutippaat agguaqatigiissillugu innutaasut atuinissamut periarfissaat, agguaqatigiissillugu atueriaatsip akillu allanngorarnerisa nunami tamarmi isertitanut imminnut qanoq attuumassuseqarnerat eqqarsaatigalugu.

Decilit tunngavigalugit assigiinngissutsit isertitat nalingi annertussusaat tunngavigalugit qulinut (decilinut) amerlaqatigiikkaarlugit immikkoortinneqartarput. 1. decilimi isertitakinnerit 10 pct.-it inissisimapput, 2. decilimi isertitakinnerit tullii 10 pct.-it inissisimasut, taamatut decilikkaarlutik agguarsimallutik. Isertitat decilinut nalunaarutigineqartarput decilip pineqartut agguaqatigiissitsinermut tulluaraangat imaluunniit decilimi pineqartumi isertitap annerpaaffissaa annerpaamik killissimagaangagu.

Isertitat medianiat tassaavoq 5. decilimi isertitat annerpaaffissaat, ilisarinnissinnaatitaannginneq pissutaalluni 10. decilimi isertitat annerpaaffissaat saqqummiunneqanngillat.

Ukiut ukiup pineqartup naanerani inuup ukioqqortussusaa. Inuit isertitaanut kisitsisitigut paasissutissanut, inuit isertitaasa nalunaarsuiffianniittut, ukiumi pineqartumi tamakkiisumik akileraartussaataasut ukiullu naanerani 15-inik ukioqalereersimasut, ilaapput. Taassuma saniatigut Naatsorsueqqissaartarfiup innuttaasunut nalunaarsuiffianut ukiup pineqartup aallartinnerani naanerani ilu nalunaarsugaasimassaaq.

Ilaqutariit inuk ataaseq imaluunniit inuit allallit, inuit allattorsimaffiat malillugu najugaqatigiit aamma imminnut arlaatigut attuumassuteqartut. Ilaqutariinni inuit kisimiittuusinnaapput aappaqarlutilluunniit, meerartaqaratik imaluunniit meerartaqarlutik. Inoqutigiit akornanni najugaqatigiit tamarmik ilaqutariiusinnaapput kisianni aamma inoqutigiit akornanni ilaqutariit arlariiusinnaapput. Aappariinni aamma kisimiittuni angerlasimaffimmi najugalimmik meeraqartoqarsinnaavoq ataatsimik arlariinnilluunniit (0-17-inik ukiullit) imaluunniit ataatsimik arlalinniilluunniit inuusuttunik (18-24-nik ukiullit) najugaqartoqarsinnaalluni. **Inoqutigiit** ataatsimi najugaqatigiiffiusumi inoqutigiit, ataatsimik inuttaqarsinnaapput imaluunniit inunnik arlariinnik. Najugaq tassaasinnaavoq nalinginnaasumik najugarisaq imaluunniit ulloq unnuarlu angerlarsimaffik, ass. kollegia, utoqqaat illuat aamma meeqqat angerlarsimaffiat.

Kommunit januaarip aallaqqaataani 2009-mi kommunit 18-iusimasut sisamanngortinneqarput. Kommunini 18-ini naatsorsuinermi aalajangersimasunut suli soqutiginaateqarput, uani saqqummersitami nunap agguataarnerani aamma atorineqarpoq. Siornatigut kommuniusimasut agguataarinnermi **distriktinik** taaneqarput. Distriktit aamma kommunit ataqatigiinneri takussutissiaq 1.1-mi takuneqarsinnaapput. Januaarip aallaqqaataani 2018-imi Qaasuitsup kommuni marlunnut avinneqarpoq; Avannaata Kommunianut aamma Kommune Qeqertalimmut. Takussutissiaq 7.3-mi takukkit.

Takussutissiaq 7.3 Kommunit distriktillu, 31. decembar 2024

Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq	Qeqqata Kommunia	Kommune Qeqertalik	Avannaata Kommunia
Nanortalik Qaqortoq Narsaq	Ivittuut Paamiut Nuuk Tasiilaq Iltoqqortoormiit	Maniitsoq Sisimiut	Kangaatsiaq Aasiaat Qasigianniguit Qeqertarsuaq	Ilulissat Ummannaq Upernavik Qaanaaq

Kommunit avataanni Kalaallit Nunaanni allaffissornikkut najugaqarfiit. Pituffik taakkunani pingaarnerpaajuvoq. Isertitat kommuninut immikkoortinneqarneranni ilaanngikkaluartut nuna tamakkerlugu naatsorsuutitut saqqummersitami ilaapput. *Kommunit avataanni* kisitsisit Kisitsisaataasivimmi pissarsiarineqarsinnaapput.

Ilinniakkap qaffasissusaa ukiup pineqartup naanerani inuup qaffasinnerpaamik naammassillugu ilinniarsimasaa. Paasissutissat Naatsorsueqqissaartarfiup ilinniagaqarnermut nalunaarsuiffianit pissarsiaapput. *ISCED11-uddannelsesnomenklatur* atorlugu ilinniakkat

immikkoortiterneqarput, kisianni immikkoortunut arfinilinnut
ikilisinneqarsimallutik, *Tunngaviusumik ilinniarfik* appasinnerpaalluni
Ingerlaqqiffiusumik ilinniarneq takineq qaffasinnerpaajuvoq.

Gini-koefficientip isertitat nikingassutaat ersersippai – isertitat
annertusiartortillugit isertitani nikingassutsit angineruleriartortarput.
Nunanut tamalaanut Gini-koefficienti atorlugu sanilliusiniarluni ilaqutariit
isertitaasa atoriaannaat annertussusilikkat naatsorsuinnermi atorneqartarput.
Gini-koefficienti pillugu nassuiaaneq saqqummersitami *Christen Sørensen:*
Økonomisk fordeling, Systime, 1999-imi atuarneqarsinnaavoq.

Piitsuussusermut qanissuseq nunani tamalaani piitsuussusermut
uuttuutaavoq. Kalaallit Nunaanni pisortatigoortumik piitsuussuseq
killilerneqanngilaq, kisianni isertitat assigiinngissutaat piitsuussusermut
qanissuseq atorlugu paasinarsarneqartarpoq. Ilaqutariit isertitaasa isertitat
tamarmiusut medianiannit aalajangersimasumik pct.-inik appasinnerunerat
tunngavigalugu, appasissuseq appasippallaamik isertitaqarnermik
taaneqartarpoq. Appasippallaamik isertitaqarnermut isertitat medianiat
tunngaviliisuvoq, taanna inoqutigiit isertitaasa atoriaannaat naligiissinnerani
inuit isertitaat tunngavigalugit naatsorsorneqartarpoq.

S80/20 tassaavoq isertitaqarnerpaat 20 pct.-iisa aamma isertitakinneqarpoq 20
pct.-iisa nikingassutaat. Nunani tamalaani sanilliusisinnannissaq
eqqarsaatigalugu ilaqutariinni inuit isertitaat atoriaannaat qaffasissusaat
malillugit naatsorsorneqartarpoq.

Signatur forklaring:

... Oplysninger foreligger ikke
.. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
. Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
* Foreløbigt eller anslået tal

Saaffiginniffissaq
Simon Westmann
E-mail: siwe@stat.gl

Isertitat

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

